

**Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelma
Turun kaupunki 2019**

”täällä työn ja tiedon puistot.....”

Turun kaupungin aikuisten perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma

Turun kaupunki 2019

Tämä opetussuunnitelma noudattaa aikuisten perusopetuksen valtakunnallista opetussuunnitelmaa. Turun kaupungin paikalliseen opetussuunnitelmaan on myös kirjattu valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa määritellyt paikalliset painotukset.

Sisällysluettelo

1. Aikuisten perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma	3
1.1. Paikallisen opetussuunnitelman merkitys.....	3
1.2. Turun kaupungin toteuttama aikuisten perusopetus	3
1.3. Hakeutuminen aikuisten perusopetukseen.....	4
1.4. Opetuksen kuvaus	4
1.5. Suoritettavat opinnot	4
1.6. Opetussuunnitelman vahvistaminen ja päivittäminen	4
1.7. Opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen	4
2. Opetuksen järjestämisen lähtökohdat	4
3. Aikuisten perusopetuksen tehtävä ja tavoitteet	5
3.1. Sivistyksen, tasa-arvoisuuden ja elinikäisen oppimisen edistäminen	6
3.2. Aikuisten perusopetuksen erityiset tavoitteet.....	6
3.3. Tavoitteena laaja-alainen osaaminen.....	6
3.4. Yhdessä kohti laaja-alaista osaamista.....	6
4. Oppimaan oppimisen ja yhteiskuntaan integroitumisen toimintakulttuuri	5
4.1. Oppiva ja kannustava yhteisö toimintakulttuurin ytimenä	6
4.2. Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus.....	6
4.3. Hyvinvointi ja turvallisuus.....	6
4.4. Osallisuus ja demokraattinen toiminta	6
4.5. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	6
4.6. Vastuu ympäristöstä	6
4.7. Oppimisympäristö	6
4.8. Työtapojen valinta	6
4.9. Eriyttäminen	6
4.10. Aikuisten perusopetuksen toteutusmalli	6
4.11. Työelämäpainotteinen perusopetus	6
5. Ohjaus ja opiskelun tuki, opiskeluhuolto ja kurinpidolliset keinot	5
5.1. Ohjaus	6
5.1.1. Opintojen ohjaus	6
5.2. Opiskelijahuolto	6
5.3. Opiskelijahuoltosuunnitelma	6

5.3.1.	Opiskelijahuollon kokonaistarpeen arviointi ja käytössä olevat palvelut.....	6
5.3.2.	Monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä	6
5.3.3.	Opiskelijahuollon kokonaisuus.....	6
5.3.4.	Yhteisöllinen opiskelijahuolto	6
5.3.4.1.	Opiskelijahyvinvoinnin ohjausryhmä (OH-ohry)	6
5.3.4.2.	Talokohtainen opiskelijahyvinvointiryhmä	6
5.3.4.3.	Opiskelijatoiminnan koordinaattori.....	6
5.3.4.4.	Tutoropiskelijat	6
5.3.4.5.	Turvallisuus- ja kriisiryhmä	6
5.3.5.	Yksilökohtainen opiskelijahuolto	6
5.3.5.1.	Pedagogiset tukitoimet.....	6
5.3.5.2.	Varpu-ryhmä	6
5.3.5.3.	Teho-ryhmä.....	6
5.3.5.4.	Yksilölliset tukikäynnit.....	6
5.3.5.5.	MAR-ryhmä	6
5.4.	Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa	6
5.5.	Opiskelijoiden palautetilaisuudet.....	6
5.6.	Kotiväenillat	6
5.7.	Opiskelijan suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	6
5.8.	Opiskelijahuoltosuunnitelman toteutuminen ja seuranta	6
6.	Opetuksen järjestämistavat ja yhteistyö	5
7.	Oppimisen arviointi	6
7.1.	Arviointi TAI:n aikuisten perusopetuksessa	6
7.2.	Itsearviointi.....	6
7.3.	Vertaisarviointi.....	6
7.4.	Vuosiluokaton opiskelu	6
7.5.	Kurssin hyväksytyt suorittaminen	6
7.6.	Opintojen kesto	6
7.6.1.	Osaamisen osoittaminen	6
7.7.	Päätösarviointi	6
8.	Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetus	6
9.	Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opetus	5
10.	Liitteet	6

1. Aikuisten perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 1 paikallisesta näkökulmasta.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa luodaan yhteinen perusta ja suunta päivittäiselle koulutyölle. Se on työkalu, joka määrittää opetuksen järjestäjän toimintaa ja oppilaitoksen työtä. Paikallinen opetussuunnitelma liittyy aikuisten perusopetuksen kunnan muuhun toimintaan ja sen kautta voidaan myös luoda tavoitteita ja arvioida. Se on työkalu, joka on päivitettävä vuosittain. Tätä opetussuunnitelmaa tuleekin päivittää vuosittain, aina uutta lukuvuosisuunnitelmaa tehtäessä.

1.1. Paikallisen opetussuunnitelman merkitys

Turun kaupungin aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelma määrittää ne tavoitteet, jotka Turun kaupunki on asettanut aikuisten perusopetukselle eli keitä se koskee ja miten se toteutetaan. Tässä opetussuunnitelmassa määritellään opetukseen hakeutuminen, toteutustapa ja opetuksen paikalliset erityispiirteet. Samalla kuvataan opetuksen sisältö, sen arvoja, tehtävä sekä yleiset tavoitteet. Lisänä ohjauspalvelut, opiskelijahuolto sekä opetusjärjestelyt.

1.2. Turun kaupungin toteuttama aikuisten perusopetus

Turun kaupungin toteuttama aikuisten perusopetus on osa Turun ammatti-instituutin (TAI) opetustarjontaa. Paikallinen opetussuunnitelma on laadittu oppilaitoskohtaisena ja suomenkielisenä ja se koskee pääosin maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita.

Aikuisten perusopetuksessa pyritään luomaan joustavia henkilökohtaisia opintopolkujia ammatilliseen koulutukseen, lukioon tai muuhun jatkokoulutukseen. *Turun kaupungin toteuttamassa aikuisten perusopetuksessa tullaan huomioimaan joustavat siirtymät ammatti-instituutin eri koulutusmuotojen välillä.* Opetussuunnitelmassa otetaan huomioon nämä siirtymiset sekä mahdollisuus suorittaa eri opetussuunnitelmissa olevia opintokokonaisuuksia tai niiden osia.

Paikallinen opetussuunnitelma julkaistaan verkossa. TAI:n henkilökunta on osallistunut opetussuunnitelman suunnitteluun. Opiskelijoita ja opiskelijahuollosta vastaavia on myös kuultu opetussuunnitelmaan laadittaessa.

1.3. Hakeutuminen aikuisten perusopetukseen

Turun kaupungin järjestämään, TAI:ssa toteutettavaan aikuisten perusopetukseen voi hakeutua jatkuvan haun kautta, täyttämällä hakulomake verkossa ja saapumalla haastatteluun. Opetus alkaa testillä, jonka jälkeen opiskelija sijoitetaan sisäänottoryhmään, jossa hän aloittaa opiskelunsa. Hänelle tehdään ensimmäinen henkilökohtainen opintosuunnitelma, jonka jälkeen hän aloittaa opiskelunsa suunnitelman mukaisesti.

Aikuisten perusopetukseen voidaan ottaa julkisella haulla kerralla myös suurempi määrä opiskelijoita. Tällöin toteutetaan kaikille haastattelut sekä testitilaisuudet. Jatkuva haku on voimassa koko vuoden.

1.4. Opetuksen kuvaus

Tässä paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan opetussuunnitelman perusteiden mukaisessa järjestyksessä aikuisten perusopetuksen tehtävä ja tavoitteet, toimintakulttuuri, ohjaus ja tuki, yhteistyö sekä arvioinnin periaatteet.

Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen (sisältäen lukutaitovaiheen) ja päättövaiheen osalta kuvataan pakolliset oppiaineet ja niiden kurssit. Valinnaisten kurssien opetustarjonta kuvataan vuosittain TAI:n lukuvuosisuunnitelmassa. Vieraiden kielten opetuksessa paikallisena piirteenä on ruotsin kielen asema, sillä ruotsia voi opiskella alkuvaiheesta lähtien.

1.5. Suoritettavat opinnot

Turun kaupungin aikuisten perusopetus on osa Turun kaupungin toteuttamaa maahanmuuttajien koulutusta sekä heidän työllisyyttään tukevaa toimintaa. Aikuisten perusopetus tarjoaa TAI:ssa opintopolut, jotka voivat alkaa lukutaidon opetuksella ja jossa opiskelija voi suorittaa alkuvaiheen sekä aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opinnot.

Opiskelija voi siirtyä joustavasti oman henkilökohtaisen opintopolun mukaisesti ammatilliseen koulutukseen valmentavaan koulutukseen ja tästä sitten ammatilliseen koulutukseen. Vaihtoehtoisesti opiskelija voi hakeutua suoraan ammatilliseen koulutukseen tai lukiokoulutukseen. Hän voi myös siirtyä päättövaiheeseen ja suorittaa joko osia perusopetuksen oppimäärästä tai sen kokonaan ja saada perusopetuksen päättötodistuksen.

Erillisellä tutkinnolla opiskelija voi osoittaa perustutkintoa vastaavat tiedot ja taidot. Opiskelun yhtenä päätavoitteena voi olla myös suomen kielen taitotason parantaminen ja yleistiedon kehittäminen. Aikuisten perusopetuksessa opiskelija voi suorittaa yksittäisiä kursseja tai aineopintoja. Opetuksessa noudatetaan TAI:n yleisiä ja yhteisiä periaatteita koskien opiskelua ja ohjausta sekä opiskelijahuoltoa.

1.6. Opetussuunnitelman vahvistaminen ja päivittäminen

Tämä opetussuunnitelma vahvistetaan kevään 2019 kuluessa ja tulee olemaan käytössä 1.8.2019 alkaen. Opetussuunnitelma julkaistaan oppilaitoksen sivuilla ja e-perusteissa, joihin on linkki kaupungin nettisivuilta. Lisäksi tämän dokumentin otsikkosivuilla on QR-linkki valtakunnallisen opetussuunnitelman sivuille.

1.7. Opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen

Opetussuunnitelma on työkalu, joka ohjaa opetusta. Suunnitelmaa arvioidaan ja kehitetään lukuvuosittain ja arvioinneissa kuullaan niin opiskelijoita kuin henkilökuntaakin. Julkisissa auditointitilaisuuksissa esille tulleet asiat otetaan huomioon paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Kurssitarjonta ja laajuus päivitetään vuosittain. Päivityksessä otetaan huomioon myös muutokset organisaatiossa sekä opetuksen sisällöissä ja toteuttamistavoissa. Mikäli yhteiskunnassa tai arvomaailmassa tapahtuu muutoksia, ne otetaan välittömästi huomioon. Myös toimiva vuorovaikutus yhteistyötahoihin saattaa aiheuttaa päivitystarpeita paikalliseen opetussuunnitelmaan.

2. Opetuksen järjestämisen lähtökohdat

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita, tämä teksti täydentää lukua 2 paikallisesta näkökulmasta.

Turun kaupungin järjestämä aikuisten perusopetus toteutetaan TAI:n toimesta. Integrointi ammatilliseen koulutukseen luo siihen vahvoja paikallisia piirteitä. Opetuksen lähtökohtana on kunnioittava dialogi monikulttuurisessa oppimisympäristössä, pitäen sisällään oikeudenmukaisuuden, toisen kunnioittamisen ja oikeuden saada hyvää opetusta. Kohtaamiset pyritään saamaan yhteisöllisiksi, suvaitsevaiseksi ja kiireettömiksi. Tavoitteena on luoda jokaiselle opiskelijalle oma henkilökohtainen opintopolku ja luoda riittävä yleistietotaso, jonka avulla opiskelija voi asettaa realistisia tavoitteita.

Oppimisen ja ohjauksen tulee olla realistisen kannustavaa ja tukea opiskelijan omien taipumusten vahvistamista. Henkilökohtaisella opintopolulla ja ohjauksella luodaan opintojen etenemissuunnitelma.

Oppimisprosessi korostaa kokemuseräistä oppimista, jossa toiminnallisin menetelmin koetaan oppimisen funktiona olevat asiat ja ilmiöt. Kokemukset reflektoidaan luokkamuotoisessa opetuksessa opintokokonaisuuksien yhteydessä. Opiskelijalle on annettava aikaa sisäistää opitut asiat.

Yhdessä opiskelijoiden kanssa käydään läpi myös vaikutusmahdollisuuksia, jolloin he saavat arvioida koulutusta ja antaa siitä kehitysehdotuksia. Päätövaiheen opiskelijat voivat osallistua TAI:ssa järjestettäviin auditointeihin, joissa opiskelijat pääsevät kertomaan omia ajatuksiaan opiskelusta. Opetushenkilökunnalta sekä opiskelijoita kysellään opetuksen toteutumiseen liittyviä asioita vuosittain.

TAI:n aikuisten perusopetuksen kohderyhmänä ovat etenkin maahanmuuttaja-taustaiset opiskelijat (16 -25 – vuotiaat). Heikon peruskoulutuksensa takia he tarvitsevat etenkin perusopetuksen alkuvaiheen opetusta kuin myös luku- ja kirjoitustaidon sekä matematiikan opetusta. Osa opiskelijoista tarvitsee päättötodistusta päästäkseen jatko-opintoihin tai saadakseen valmiudet toisen asteen opintoihin. Mukana on myös aikuisia, jotka opiskelevat yhtä tai useampaa oppiainetta aineopiskelijana ja/tai haluavat korottaa perusopetuksen arvosanoja. Tai aikuisia, jotka ovat keskeyttäneet peruskoulun oppivelvollisuusikäisinä.

Opiskelu voi olla opiskelijan mukaan pää- tai sivutoimista ja opiskelua ohjaa oma henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Joustava suunnitelma ottaa huomioon opiskelijan taitotason, sen hetkisen tilanteen ja olosuhteet. Myös opetus-suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Opintoihin valitut opiskelijat käyvät läpi testit ja aloittavat opiskelun sisäänottoryhmässä, jossa heidän valmiutensa ja osaamisensa tunnustetaan ja aikaisemmat suoritukset tunnustetaan. Ryhmässä heille laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma HOPS, jota he noudattavat sisäänottoryhmästä siirtymisen jälkeen. HOPS päivitetään tarvittaessa, kuitenkin aina kerran lukukaudessa.

3. Aikuisten perusopetuksen tehtävä ja tavoitteet

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 3 paikallisesta näkökulmasta.

Aikuisten perusopetus on osa Turun kaupungin järjestämää ammatillista koulutusta ja sen luonne on valmentavaa ja yleissivistävää. Pyrkimyksenä on vahvistaa suomen kielen taitoa, jotta opiskelija voi kehittää osaamistaan ja yleissivistystään. Aikuisten perusopetuksen tehtävänä on myös antaa opiskelijalle valmiuksia itsearviointiin, tavoitteelliseen opiskeluun ja mahdollisuuden henkilökohtaiseen opintopolkuun.

Tavoitteena on sisäistää elinikäisen oppimisen periaate. Opinnot mahdollistavat opiskelijalle koulutuksen lisäksi taitoja toimia yhteiskunnan jäsenenä, arvojen ja lainsäädännön kautta. Opiskelijan on oltava tietoinen yhteiskunnan julkisen hallinnon toimintaperiaatteista sekä vallitsevista koulutusjärjestelmistä.

Opiskelijan on saatava em. tieto omalla äidinkielellään heti opiskelun alussa. Opiskelun aikana opiskelijan on saatava riittävää tukea ja ohjausta. Siihen kuuluu myös tarvittaessa päivitettävä henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

TAI:ssa opiskelijan on mahdollista suorittaa aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sekä siirtyä aikuisten perusopetuksen alkuvaiheeseen ja suorittaa se kokonaisuudessaan tai vain osia siitä. Alkuvaiheesta opiskelija voi siirtyä päättövaiheeseen, ammattiin valmentavan koulutukseen tai ammatilliseen tutkintoon johtavaan koulutukseen. Aikuisten perusopetuksessa opiskelija voi suorittaa peruskoulun oppimäärän tai erillisen tutkinnon peruskoulun oppimäärän suorittamisesta. Hän voi myös suorittaa osia perusopetuksen päättövaiheen opetustarjonnasta.

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen suoritettuaan hän voi jatkaa opintojaan lukiossa tai lukiostartissa tai ammattikoulutuksessa. Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opiskelija voi halutessaan suorittaa kursseja Turun iltalukion starttilukiossa.

3.1. Sivistyksen, tasa-arvoisuuden ja elinikäisen oppimisen edistäminen

Asetus 4 § sisältää tavoitteita ja periaatteita, joiden mukaisesti opetus ja kasvatus sekä opiskelijahuolto tulee järjestää. Kaiken toiminnan tulee vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä parantaa oppimaan oppimisen taitoja ja edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen. Asetuksessa korostuu vuorovaikutteisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen sekä koulun ulkopuolella tapahtuva oppiminen opetustyön resurssina. Kasvua ja oppimista edistävän toimintakulttuurin ja toimivan opiskelijahuollon merkitys nostetaan vahvasti näkyviin.

3.2. Aikuisten perusopetuksen erityiset tavoitteet

Aikuisille annettavan perusopetuksen erityisenä tavoitteena on ottaa huomioon opiskelijan osaaminen, elämäkokemukset, olosuhteet, ikä sekä kieli- ja kulttuuritausta, joiden pohjalta tarjota mahdollisuus saavuttaa perusopetuksen tietotaidot. Lisäksi tavoitteena on parantaa oppimaan oppimisen taitoja ja jatko-opintovalmiuksia.¹

Valtioneuvoston asetuksessa (422/2012) säädetyt tavoitteet ohjaavat tarkastelemaan opetusta kokonaisuutena. Tämä rakentaa tarvittavaa yleissivistystä ja luo pohjaa elinikäiselle oppimiselle. Alakohtaisen osaamisen lisäksi tulee

¹ Valtioneuvoston asetus (422/2012) 5 §

tavoitella oppiainerajat ylittävää osaamista. Tähän pohjautuen opetussuunnitelman perusteissa määritellään tavoitteet ja sisällöt sekä yhteisille oppiaineille että oppiaineita yhdistävälle laaja-alaiselle osaamiselle kuin myös monialaisille oppimiskokonaisuuksille.

3.3. Tavoitteena laaja-alainen osaaminen

Turun kaupungin järjestämässä aikuisten perusopetuksessa tärkeintä on laaja-alainen osaaminen. Osaamiskokonaisuudet liittyvät laajasti toisiinsa ja niiden yhteisenä tavoitteena on perusopetuksen tehtävän mukaisesti tukea jokaisen opiskelijan kehittymistä yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan ja kestävän elämäntavan edellyttämää osaamista. Opiskelijoita rohkaistaan tunnistamaan omat vahvuutensa ja kehittymismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään.

Seitsemän laaja-alaista kokonaisuutta ovat:

- *ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)*
- *kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus (L2)*
- *arjen taidot (L3)*
- *monilukutaito (L4)*
- *tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)*
- *työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)*
- *osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)*

Yhteiskunnassa ja työelämässä toimiminen vaatii laaja-alaista osaamista, joka on ammattien vaatiman erityisosaamisen, ammatillisten opintojen ja yleissivistyksen kulmakivi. Aikuisten perusopetuksen tehtävänä on antaa opiskelijoille nämä valmiudet ja jatkaa perusopetuksesta jatkokoulutukseen.

3.4. Yhdessä kohti laaja-alaista osaamista

Oppiva yhteisö on laaja-alaisen osaamisen perusta. Koulun toimintakulttuurin on tuettava kunnioittavaa dialogia ja toimivaa vuorovaikutusta. Jakaminen ja yhdessä tekeminen on tämän perusta. TAI:n aikuisten perusopetuksessa korostetaan yhdessä tekemistä ja toiminnallisia menetelmiä, joista esimerkiksi työelämäpainotteisen perusopetuksen järjestäminen on hyvä osoitus. Asiat opitaan kokemalla ja tekemällä. Oppimisessa korostetaan opiskelutaitoja. TAI:n perusopetuksessa jokaisessa opiskeluryhmässä on koulunkäynnin ohjaaja, joka mahdollistaa monipuoliset opetusjärjestelyt, esim. viikossa on aina yksi ns. "toimintapäivä". (L1)

Toimiva vuorovaikutus ja toisten kunnioittaminen kuuluu perustavana osana TAI:n opetukseen. Tämä tarkoittaa eri kulttuurien tuntemusta ja niiden kunnioittamista. Suomalaista kulttuuria ja tapoja opiskellaan. Lukuvuonna 2019 toteutettiin kulttuuripalkki, jossa viikoittain yksi koulun opiskelijaryhmistä kävi tutustumassa koulun ulkopuolella museoihin, näyttelyihin sekä toimintapajoihin. Tunneilla kannustetaan keskusteluun ja opitaan arvostamaan toisten mielipiteitä. (L2)

Laaja-alainen osaaminen ja hyvä yleissivistys on arjen taitojen perusta. TAI:n perusopetuksessa opiskellaan ja harjoitellaan toiminnallisilla keinoilla arjen taitoja, esimerkiksi opiskelumetodeina voidaan käyttää dialogeja, draamaa, musiikkia, ryhmätöitä ja kirjoitelmia. (L3)

Laaja-alainen osaaminen edellyttää nykyaikaisen yhteiskunnan toimintojen ja ympärillä olevan informaation seuraamista, ymmärrystä sekä siihen osallistumista. Tämä edellyttää riittävää monilukutaitoa. TAI:n perusopetus on myös kielitietoista, joten lukeminen on kaiken perusta ja kieli konkretisoituu teksteinä. Tekstit voivat puolestaan olla puhetta, kirjoitusta, kuvaa, ääntä, liikettä, grafiikkaa, kaavioita, karttoja ja tilastoja ym. TAI:n perusopetuksessa opiskellaan monilukutaitoa monialaisten ja monipuolisten harjoitteiden avulla. (L4)

Osallistuminen nykyaikaiseen yhteiskuntaan edellyttää myös riittävien tieto- ja viestintäteknologioiden osaamista. Tätä harjoitellaan monipuolisesti eri oppiaineissa erilaisilla viestintätekniikoilla. Opetellaan käyttämään omaa puhelinta opiskeluun ja yhteydenpitoon kuin myös sosiaalisen median toimintakulttuuria. Apuvälineinä ovat koulun tabletit, kannettavat tietokoneet ja TVT- luokat. Useissa luokissa on lisäksi ns. kaksoistykki-järjestelmä, joka auttaa havainnollisuudellaan esim. uusien sanojen opiskelussa. (L5)

Työelämä- ja yleistietotaitoja opitaan opiskelun kaikissa vaiheissa laajasti. Varsinaisia työelämään sidoksissa olevia taitoja opitaan etenkin työelämäpajoissa, työelämään tutustumisjaksoissa ja niihin integroiduilla monialaisilla oppimiskokonaisuuksissa. TAI:n perusopetuksen toimintakulttuurina on ammatillisuuden korostaminen. Lisäksi yrittäjyyttä ja sen edellytyksiä käsitellään. (L6)

Oppiva yhteisö ja toimiva vuorovaikutus edellyttää osallistumista ja toisten huomioon ottamista. Laaja-alainen osaaminen antaa tarvittavat tiedot ja taidot osallistumaan yhteiskunnan toimintoihin, joka tarkoittaa ymmärrystä yhteiskunnan toiminnoista ja kansalaisen vaikuttamismahdollisuuksista. TAI:n aikuisten perusopetus antaa tarvittavat tiedot ja taidot näistä. Opetus antaa opiskelijoille valmiudet myös ymmärtää ja osallistua kestävänsä tulevaisuuden rakentamiseen. (L7)

4. Oppimaan oppimisen ja yhteiskuntaan integroitumisen toimintakulttuuri

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 4 paikallisesta näkökulmasta.

Paikallinen toimintakulttuuri sisältää kaikki yhteisön toimintatavat, käyttäytymismallit, arvot, periaatteet ja kriteerit. Toimintakulttuuri tulee esille oppilaitoksen laadukkaissa rakenteissa ja toimintatavoissa yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla. Toimintakulttuuria tulee arvioida ja kehittää ja siinä tulee huomioida opetussuunnitelmien arvoperusta sekä tavoitteita ohjaavat toteutusmallit, joiden tulee olla yhtäläiset. Paikallisen toimintakulttuurin painopisteenä on toisen kunnioittaminen ja toimiva vuorovaikutus.

TAI:n toteuttama aikuisten perusopetus on suuntautunut yhteisöllis-vuorovaikutteisesti, jossa kunnioittavan dialogin kautta pyritään muovaamaan oppiva yhteisö. Yhteisössä korostuu yhdessä tekeminen, kokeminen sekä tiedon jakaminen. Oppiva yhteisö on kaiken perusta ja paikallinen toimintakulttuuri muovaa sitä. TAI:ssa korostetaan toisen kunnioittamista ja toimivaa vuorovaikutusta.

4.1. Oppiva ja kannustava yhteisö toimintakulttuurin ytimenä

Oppiva yhteisö luo edellytyksiä yhdessä ja toisilta oppimiseen. Oppivan yhteisön kehittymisen edellytys ja keskeisin työväline on kunnioittava dialogi. Vuorovaikutus tulee olla kannustavaa ja positiivista, mutta tavoitteisiin ohjaaminen kannalta kuitenkin realistista. Pedagogisen johtamisen merkitys korostuu näissä yhteyksissä. Johtaminen kohdistuu erityisesti oppimisen edellytyksistä huolehtimiseen.

Paikallisen toimintakulttuurin ajatuksena on, että jokaisessa on vahvuuksia ja jokainen huomioidaan yksilönä. Yksilön vahvuuksien kautta voidaan rakentaa realistisia henkilökohtaisia tavoitteita ja sisäistää omien vahvuuksien kautta uuden oppimisen merkitys.

4.2. Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Oppiva yhteisö hyödyntää tietoisesti sekä oman ympäristön kulttuuriperintöä että kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta. Yhteisö hyödyntää myös kulttuuriperintöä ja -ympäristöjä sekä suhtautuu moninaisuuteen avoimesti. Se antaa kasvutilaa monikerroksisille identiteeteille ja kehittää myös yksilöiden ja ryhmien välistä ymmärrystä, välittämistä ja vastuullista toimintaa. Opetus tukee opiskelijan kasvamista sekä suomalaisen että opiskelijan oman kieli- ja kulttuuriyhteisön aktiiviseksi ja tasapainoiseksi jäseneksi.

Oppiva yhteisö on monikielinen ja koulun toimintakulttuuri on kielitietoista. Kielitietoisessa opetuksessa korostuu vuorovaikutus ja yhdessä tekeminen, joka on yhdessä oppimista, suunnittelua ja myös yhdessä opetuksen toteuttamista.

4.3. Hyvinvointi ja turvallisuus

Opiskeluympäristön tulee olla turvallinen, niin fyysisesti kuin henkisesti. Riskien ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisy on tärkeää. Tilojen, opetusvälineiden ja -

tilanteiden turvallisuudesta ja esteettömyydestä huolehditaan suunnitelmallisesti. TAI:n aikuisten perusopetus toteutetaan DataCityssä, Lemminkäisenkadulla. Tiloja pyritään jatkuvasti päivittämään mahdollisimman hyvin opetuskäyttöön soveltuviksi, hankkimalla tiloihin ajanmukaisia kalusteita sekä toimivia TVT-kokonaisuuksia. Luokkatilat rakentuvat opetettavien aineiden mukaisesti ja silloin voidaan luokkatiloissa säilyttää oppiainekohtaista materiaalia.

4.4. Osallisuus ja demokraattinen toiminta

Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan opetuksen suunnitteluun ja oppilaitoksen toiminta- ja harrastusryhmien toimintaan. Opiskelijakunta tarjoaa yhden väylän osallistumiselle ja muut toimintamuodot kuten tukiopiskelijatoiminta, vapaaehtoistyö tai moninaiset kestävän kehityksen toimintamuodot täydentävät sitä. Yhteistyö eri hallintokuntien, kulttuurilaitosten, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa syventää käsityksiä kansalaisyhteiskunnassa toimimisesta.

4.5. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

TAI:n perusopetuksessa opiskelijat pyritään kohtaamaan yhdenvertaisina ja tasa-arvoisina yksilöinä. Perusopetuksen toimintakulttuuri perustuu avoimuudelle ja keskustelulle ja tämä tarkoittaa myös asioiden jakamista. Asioista pyritään päättämään yhdessä. Oppiva yhteisö edistää arvoillaan ja käytännöillään sukupuolten tasa-arvoa.

4.6. Vastuu ympäristöstä

Yhteisön laaja-alainen oppiminen edellyttää ympäristön huomioimista ja sitä miten yhteiskunnan kansalaiset voivat siihen vaikuttaa. Vastuu ympäristöstä on kaikilla. Kielitietoinen opetus ja monilukutaito opettavat myös kriittisyyttä. Laaja-alainen oppiminen ja lisääntynyt tieto auttavat opiskelijoita muodostamaan omia mielipiteitä ja kannustavat heitä uusiin kestävän kehityksen toimintamalleihin.

4.7. Oppimisympäristö

Oppimisympäristöt pyritään suunnittelemaan ottaen huomioon opetuksen erilaiset toteuttamistavat. TAI:n perusopetuksen useissa luokissa on ns. kaksoistykki-järjestelmä, joka tarkoittaa, että opiskelijalle välittyy informaatiota kahdesta lähteestä ja hän voi valita toisen oman tarpeen mukaisesti. Tämä auttaa myös opettajaa opetuksen toteuttamisessa, koska hän voi toisella näytöllä esittää kuvallista informaatiota ja toisella kirjallista. Opiskelija näkee koko ajan opetettavan asian, mutta hänen ei tarvitse rasittaa käyttömuistiaan. Tämä nopeuttaa merkittävästi oppimista.

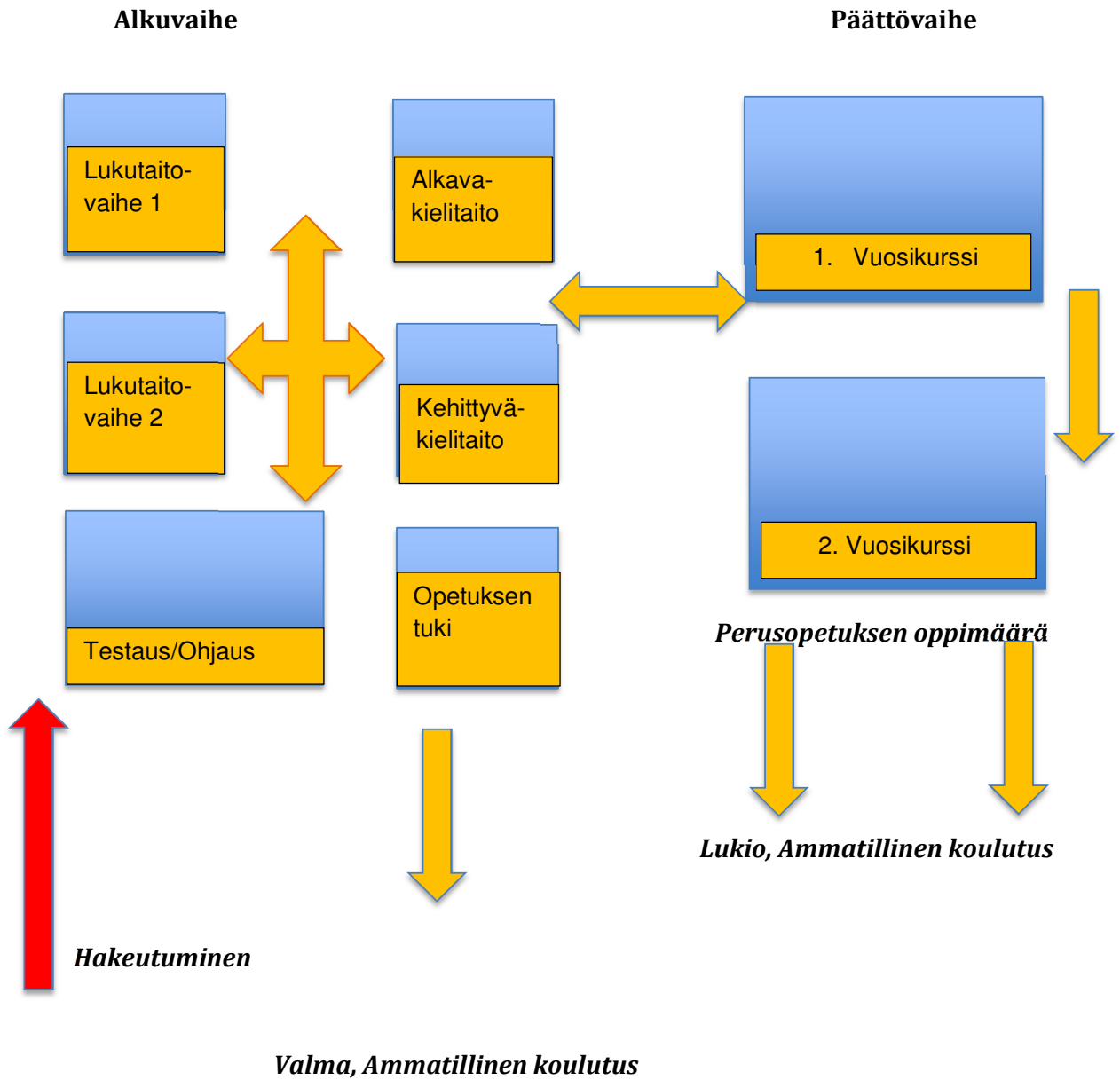
4.8. Työtapojen valinta

Työtapojen valintaa ohjaavat asetetut tavoitteet, tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Niiden vaihtelu tukee oppivan yhteisön kehittymistä ja monipuolisuus antaa välineitä oppivalle yhteisölle ja siten tukee laaja-alaista oppimista. Se myös auttaa ymmärtämään suomalaista koulujärjestelmää ja arvoineen, opetuksen keinoja ja tavoitteita. TAI:n perusopetuksessa päivittäinen koulutyö ja tuntityöskentely perustuvat koulunkäynninohjaajien, opettajien ja opiskelijoiden toimivaan vuorovaikutukseen.

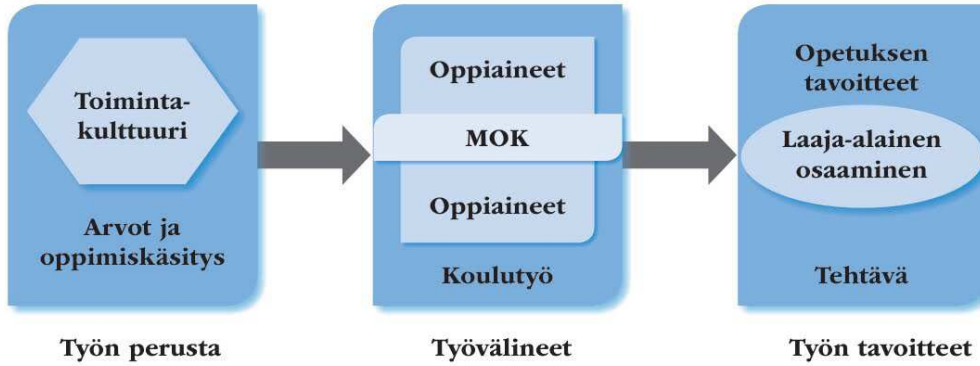
4.9. Eriyttäminen

Opetuksen eriyttäminen on välttämätöntä, jotta opiskelijoiden erilaiset oppimistavat huomioidaan. Eriyttäminen tulee olla jatkuvaa, nopeasti toteutettavaa, luonnollista ja kuulua koulun toimintakulttuuriin. Aikuisten perusopetuksessa on opettajan apuna koulunkäynninohjaajia. Lyhytaikaista opetuksen eriyttämistä voidaan helposti toteuttaa pienryhmissä, esimerkiksi lukuvuonna 2018 -2019 käytettiin ns. tukipalkkia, jossa koulunkäynninohjaajat toimivat apuopettajina, vastaavien opettajien vastatessa opetuksen sisällöistä. Eriyttämistä voidaan toteuttaa myös päivittämällä HOPS niin, että opiskelija voi suorittaa kertaavia kursseja tai laajempia kurssikokonaisuuksia.

4.10. Aikuisten perusopetuksen toteutusmalli, Turun ammatti- instituutti, Valmentava koulutus

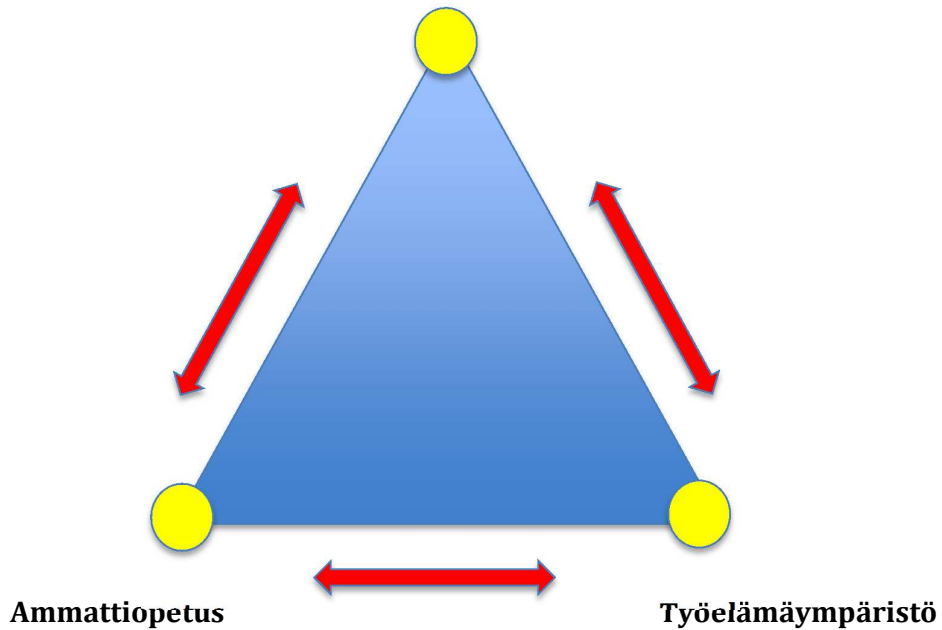
Monialaiset oppimiskokonaisuudet (MOK) ovat opetusta eheyttäviä ja oppiaineiden yhteistyöhön perustuvia opiskelujaksoja. Niiden tehtävänä on vahvistaa kasvua ihmisenä ja vastuullisena yhteiskunnan jäsenenä. Niiden toteuttamisen tulee ilmentää oppilaitoksen arvoja ja oppimiskäsitystä. Oppimiskokonaisuudet konkretisoivat aikuisten perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavia periaatteita ja tukevat laaja-alaisen osaamisen kehittymistä.

4.11. Työelämäpainotteinen perusopetus TEPPO- opetus

Toteutuksen kolmikanta

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Työelämäpajakurssit

Koostuvat 28 tunnin kestoista kursseista, jotka rakentuvat työelämä- ja / tai koulukokeilujaksoista. Työelämäpajakurssit ovat kokonaisuuksia, joissa on

1. Perehdytysjakso
2. Toteutumiskakso
3. Reflektiojakso

Työelämäpajakurssit kuuluvat työelämäopettajan vastuulle ja ne toteutetaan pienryhmissä. Opettajan toimenkuvaan sisältyy myös aineiston tuominen monialaiseen pedagogiseen työryhmään, jossa suunnitellaan oppimiskokonaisuuksia, jotka ovat toteutettavissa aineopettajien omilla kursseilla. Kurssit perustuvat työelämäpajakurssien sisältöihin ja hyödyntävät opiskelijoiden kykyä reflektoida kokemiaan ilmiöitä ja asioita.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Monialaiset oppimiskokonaisuudet (MOK) ovat opetusta eheyttäviä ja oppiaineiden yhteistyöhön perustuvia opiskelujaksoja. Monialaiset oppimiskokonaisuudet rakennetaan perustuen ammattiopetuksen tarpeisiin, osana koulukokeilua ja kokemuksista työelämäympäristöistä. Ne ovat tärkeä osa opetuksen eheyttämistä ja laaja-alaisen osaamisen turvaamista ja rakentavat koulun toimintakulttuuria. Lisäksi ne saavat opiskelijat ymmärtämään suomalaisen yhteiskunnan toimintaa ja itseään osana toimivaa yhteisöä.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet kootaan työelämäopettajan toimesta, ammatillisen koulutuksen tarpeista ja työelämäympäristön vaatimuksista monialaisessa pedagogisessa työryhmässä. Ryhmässä työelämäopettaja sekä aineopettajat (matematiikka, fysiikka, kemia, maantieto, biologia, terveystieto, s2 kieli, ym.) kokoavat niistä soveltuvin osin tunneilla käsiteltäviä opintokokonaisuuksia. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien opetusta eheyttävä vaikutus syntyy opiskelijan reflektoidessa omia kokemuksiaan ja yhdistäen ne oppiaineeseen.

Työelämäympäristö

Työelämäympäristönä voi toimia ammatillisen koulutuksen tai yrityksen työtila. Työelämäopettaja rakentaa ja ylläpitää verkostoa, joissa opiskelijat voivat suorittaa työelämäjaksoja. Hän suunnittelee työelämäpajakurssit, joissa on kolme vaihetta: perehdytys, toteutus ja reflektointi.

Ammattiopetus

Tutustuminen ammattiopetukseen voi tapahtua koulukokeiluna ja osana työelämäpajakurssia. Työelämäopettaja suunnittelee kurssin siten, että toteutusjakso tapahtuu koulukokeiluna. Muuten kurssi muotoutuu samalla lailla kun työelämäympäristössä, sisältäen perehdytys-, toteutus- ja reflektiojaksot.

Työelämäopettajan tehtäviin kuuluu myös ammattiopetuksen pedagogisten tavoitteiden tuonti monialaiseen pedagogiseen työryhmään. Ryhmässä kehitetään opetusta ottaen huomioon ammatillisen opetuksen vaatimukset.

5. Ohjaus ja opiskelun tuki, opiskeluhuolto ja kurinpidolliset keinot

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 5 paikallisesta näkökulmasta.

5.1. Ohjaus

Ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijoita niin, että heillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet suoriutua opinnoistaan. Opiskelijan ohjaus on koko oppilaitoksen yhteinen tehtävä. Aikuisten perusopetuksen ohjaustoiminta on kokonaisvaltaista ja sitä järjestetään henkilökohtaisena, pienryhmä- ja ryhmämuotoisena ohjauksena.

Turun ammatti-instituutti on osallistunut valtakunnalliseen EU-rahoitteiseen Omppu-hankkeeseen, jossa kehitettiin uusia käytäntöjä aikuisten perusopetukseen. Turun omana pilottina oli tutkia ohjauksen tarvetta aikuisten perusopetuksessa. Selkeästi tuli esille, että ohjauksen tarve on laajempi kuin koulutuksissa yleensä. Ohjaustarve ei rajoitu pelkästään opintoihin tai opintojen ohjauksessa siihen, mihin opiskelija hakeutuisi seuraavaksi. Ainakin alkuvaiheessa ohjaustarve pitää sisällään kaikenlaisen ohjauksen, mutta kielitaidon lisääntyessä tarve selkiytyy. TAI:n toteuttamassa aikuisten perusopetuksessa käytetään koulunkäynninohjaajia opetuksessa ja he toimivat opettajan ja opiskelijoiden tukena opetuksen sisältöjen saavuttamiseksi.

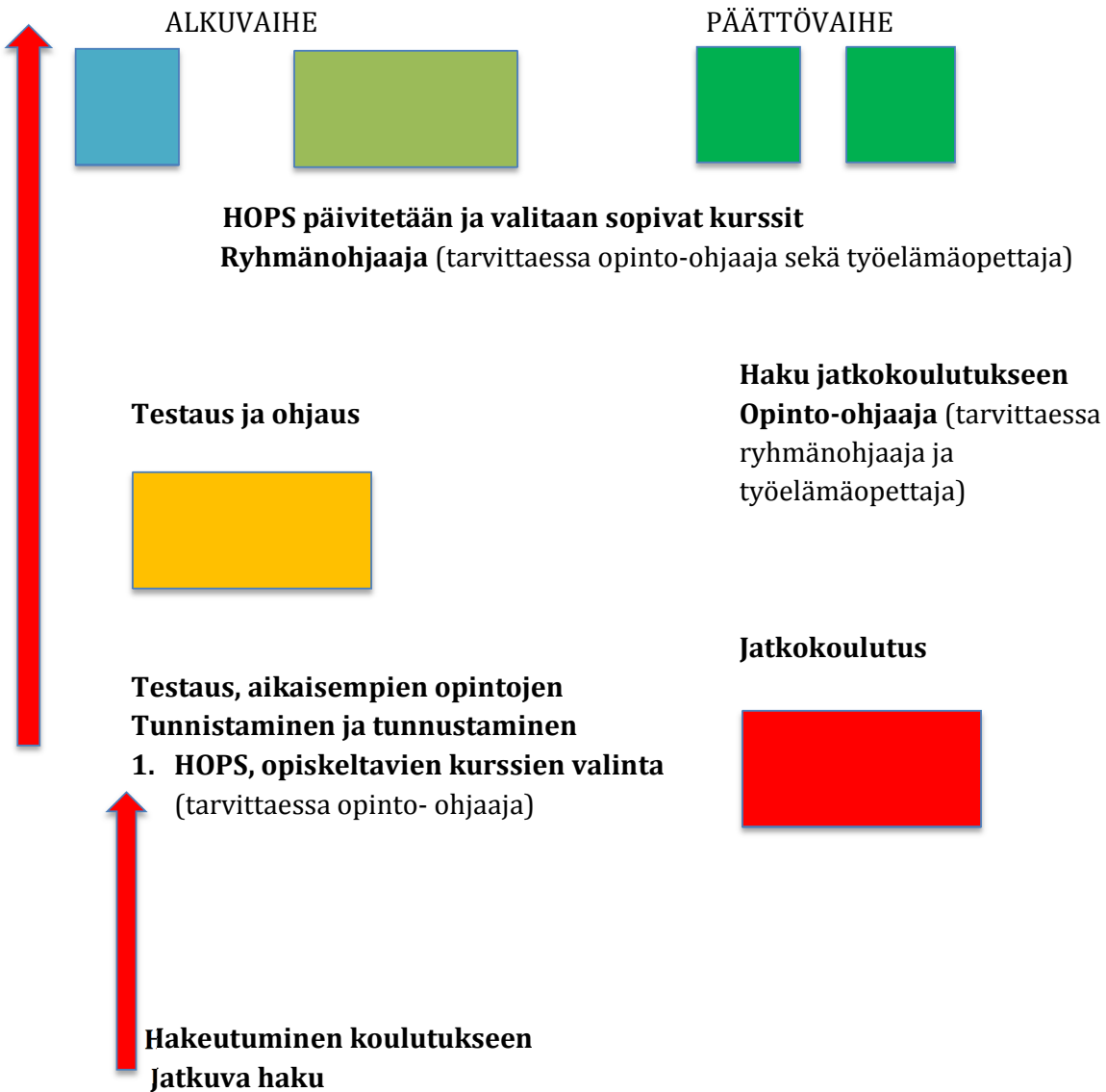
Lukuvuonna 2018-2019 TAI:ssa on ollut käytössä Omppu-hankkeen ohjaajaresurssi. Hankeohjaaja on antanut päivittäin ohjausta opiskelijoiden akuutteihin tarpeisiin. Opiskelijoiden ohjaus on hankkeen aikana toteutettu yhden opinto-ohjaajan, Omppu-ohjaajan sekä ryhmäohjaajien toimesta. Näin on voitu turvata akuutin ohjauksen toteutuminen, ryhmä- ja pienryhmäohjaus sekä varsinainen opinto-ohjaus. Samalla on turvattu yhteishaun toteutuminen, opiskelijoiden tiedottaminen ja haku seuraavaan koulutukseen. Ryhmäohjaaja on laatinut oman ryhmänsä opiskelijoiden henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat (HOPS). Valtakunnallinen opetussuunnitelma määrittää tarkasti mitä suunnitelmassa määritellään.

TAI:n toteuttamassa aikuisten perusopetuksessa on toteutettu lukuvuonna 2018-2019 ryhmäperustaista opiskelijajakoa, jossa opetuksen samassa vaiheessa olevat opiskelevat samassa ryhmässä. Pyrittäessä joustavuuteen opintopoluilla tullaan

lukuvuonna 2019- 2020 siirtymään "tarjotin"-malliin, jossa opiskelija valitsee itse hänelle sopivat kurssit. Malli turvaa myös opetuksen eriyttämisen, sillä tarpeen mukaan opiskelija voi valita kertaavia kursseja tai laajempia kokonaisuuksia.

5.1.1. Opintojen ohjaus

Ohjauksen malli TAIN aikuisten perusopetuksessa

Opintojen ohjaus

Opiskelijan aloittaessa opintonsa TAI:n aikuisten perusopetuksessa hänen taitonsa testataan suomen kielessä, matematiikassa ja yleistiedossa. Valituksi tultuaan hänen aikaisemmat opintonsa tunnistetaan ja tunnustetaan ja hänelle laaditaan ryhmänohjaajan toimesta HOPS, jossa kirjataan:

1. Henkilötiedot (Suomeen saapumisaika sekä mahdollisen kotoutumisajan alkamisen ajankohta)
2. Aikaisemmat koulutukset ja kurssit (omassa kotimaassa sekä Suomessa)
3. Testausten tulokset opintojen alussa
4. Kurssisuunnitelma ja opintojen suunniteltu kesto
5. Harrastukset ja erityisosaaminen
6. Eriyttäminen tai erityisen tuen päätökset
7. Suunnitelman mukainen henkilökohtaisen opintopolun kuvaus
8. Alaikäinen holhooja mukana suunnittelussa (mahdollisuus tulkkauksen)

Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman teossa käytetään tarvittaessa tulkkauspalveluja. Se tehdään Wilmaan ja sitä päivitetään tarvittaessa.

Palveluohjaus (akuutti)

TAI:n aikuisten perusopetuksessa on lukuvuonna 2018 – 2019 toiminut valtakunnallisen Omppu-hankkeen ohjaaja. Hänen toimenkuvansa on pitänyt sisällään osin jokapäiväistä akuuttia palveluohjausta. Tämä tarkoittaa opintotodistusten välittämistä, yhteydenpito TE- toimiston sekä muiden yhteistyötahojen kanssa kuten sosiaalitoimi, hyvinvointitoimiala, terveysviranomaiset, vastaanottokeskus ja yksityiset järjestöt. Huomionarvoista on todeta palvelun merkityksellisyys, vieläpä akuutisti. Varsinkin alkuvaiheessa asioiden hoitamattomuus voi vaikeuttaa kotouttamisprosessia merkittävästi. Tehokkainta on saada palvelut lähelle opiskelijoita.

Oppimisen ohjaus

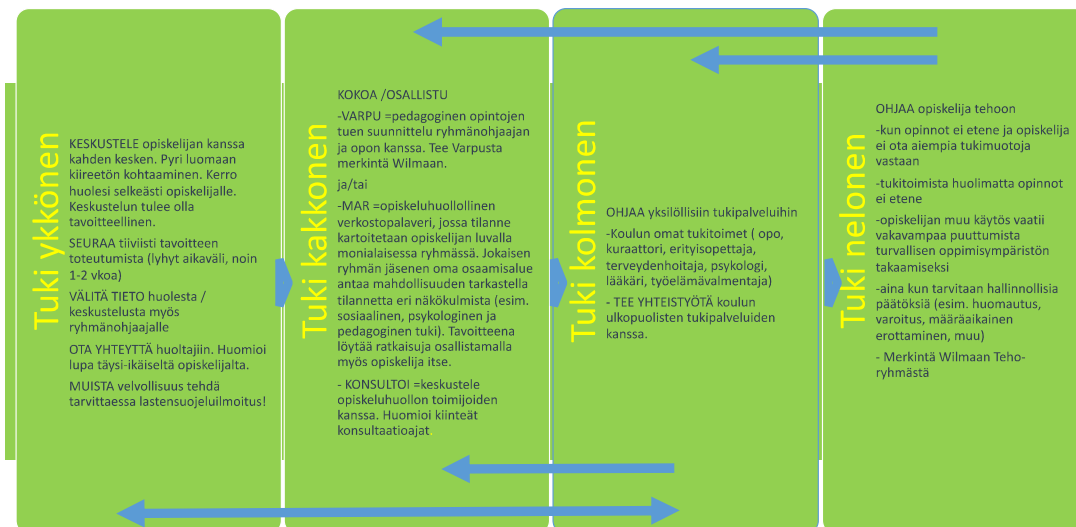
TAI:n aikuisten perusopetuksessa ohjaukseen osallistuvat opettajat, ryhmän- ja koulunkäynninohjaajat. Oppimisen ohjaus on sisällytetty laaja-alaisesti suoritettaviin kursseihin ja siihen kuuluu opiskelutaitojen ja itsearvioinnin kehittämistä. Suorituskeskeinen ajattelu on tyypillistä maahanmuuttajaopiskelijoille. Oppimisen ohjauksessa korostuu merkittävästi arvioinnin kokonaisvaltaisuus, omien suoritusten ja kykyjen realistinen arviointi ja realistiset tavoitteet. Positiivinen ja kannustava, mutta kuitenkin realistinen palaute on osa toimintakulttuuria. Oppimisen ohjaus ja arvioinnin ymmärtäminen selkiinnyttää opiskelijalle arvioinnissa toteutettavaa toimintakulttuuria.

5.2. Opiskelijahuolto

TAI:n aikuisten perusopetuksen toimintakulttuurissa painotetaan toimivaa vuorovaikutusta, joka helpottaa opiskelijaa ottamaan yhteyttä kohdatessaan vaikeuksia. Opiskelijahuollon palvelut turvaavat opiskelijan hyvinvointia.

TAI:n aikuisten perusopetuksen opiskelijahuollon palvelut

Tuen portaat- ohje opettajalle kun huoli herää

TOIMINTAMALLI

KIUSAAMIS/HÄIRINTÄTAPAUSTEN SELVITTELYSSÄ

Ryhmänohjaaja/opettaja:

- Puuttuu kiusaamiseen/häirintään/epäasialliseen kohteluun heti. Havainnontekijä ilmoittaa kiusatun ryhmänohjaajalle epäilystä.
- Ryhmänohjaaja ottaa kuraattorin/tukitiimin jäsenen työparikseen selvittelyssä.
- Jos kiusaaja kuuluu henkilökuntaan, asia viedään kiusaajan lähimmälle esimiehelle tai kuraattorille, joka välittää epäilyn esimiehelle käsiteltäväksi.
- Selvittelyn vaiheet:
 - a) tietojen kerääminen, keskustelu kiusatun kanssa ja selvityssuunnitelman laadinta
 - b) keskustelu kiusaajien kanssa (yksitellen)
 - c) tarvittaessa keskustelu silminnäkijöiden kanssa
 - d) osapuolten kanssa sovitaan jatkosta (ks. sopimus).
- Ryhmänohjaaja dokumentoi keskustelut ja lähettää kopion pöytäkirjasta kuraattorille.
- Ryhmänohjaaja tiedottaa tapahtuneesta tarvittaessa huoltajille, mutta yleensä opiskelijoille annetaan mahdollisuus korjata tilanne itse.
- Kiusaamisen/häirinnän lopettamisesta tehdään sopimus.
- Ryhmänohjaaja kertoo kiusaamisesta/häirinnästä muille ryhmää opettaville seurannan varmistamiseksi. Siirrä tieto eteenpäin myös jakson vaihtuessa, mikäli asia on vielä ajankohtainen.
- Kiusattu, ryhmänohjaaja ja muut opettajat seuraavat tilannetta. Seurantakokous esim. 1-4 viikon päästä.
- Jos kiusaaminen/häirintä on erityisen vakavaa tai kiusaaminen ei lopu, asia menee TEHO-ryhmän käsiteltäväksi.
- Vakavissa kiusaamis- ja häirintätapauksissa otetaan yhteyttä koulupoliisiin/poliisiin.
- Tarvittaessa luokassa voi myös pitää ilmapiiritunteja tai muuta toimintaa ryhmähengen parantamiseksi.

5.3. Opiskelijahuoltosuunnitelma

5.3.1. Opiskelijahuollon kokonaistarpeen arviointi ja käytössä olevat palvelut

Turun ammatti-instituutissa opiskelee seitsemässä toimipisteessä vuosittain n. 5000 ammatillista perustutkintoa suorittavaa tai ammatilliseen koulutukseen valmennuksessa olevaa opiskelijaa, joille opiskelijahuollon palvelut kuuluvat. Opiskelijaterveydenhuollon ja opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologipalvelut ovat kaupungin järjestämiä. Opiskelijaterveydenhuollon lääkärit, terveydenhoitajat ja opintopsykologit kuuluvat hallinnollisesti hyvinvointitoimialaan, kuraattorit sivistystoimialan keskitettyyn opetuksen tukipalveluihin.

Kaupungin järjestämän opiskelijahuollon palvelut vastaavat opiskelijoiden henkilökohtaisen tuen tarpeeseen sekä yhteisölliseen opiskelijoiden hyvinvointia edistävään työhön. Palvelun tarve lisääntyi, kun ne vuonna 2018 tulivat lakisääteiksi myös aikuisille ammatillisen peruskoulutuksen ja valmentavan koulutuksen opiskelijoille.

5.3.2. Monialainen opiskelijahuollon ohjausryhmä

Turun kaupungilla on lakisääteinen ja monialainen opiskelijahuollon ohjausryhmä, joka tarkastelee eri henkilöstöryhmien määrällisiä tarpeita eri koulumuodoissa ja jakaa käytettävissä olevan henkilöstöresurssin tarkoituksenmukaisesti. TAI:n perustutkinto- ja valmentavan koulutuksen opiskelijoiden käytettävissä on joka toimipisteelle nimetyn terveydenhoitajan, kuraattorin ja opintopsykologin palveluja. Keväällä 2018 kuraattoreja ja opintopsykologeja oli molempia 5 kpl. Heidän työpanoksestaan n. 20 % kohdistuu muille ammatillisille koulutuksenjärjestäjille, joille Turun kaupungin on opiskelijahuollon palvelut tuotettava. TAI:n koulutaloihin on nimetty kokopäivätoimiset terveydenhoitajat ja lääkäri käy pitämässä vastaanottoa määräajoin. Pääosin henkilöstön työpisteet sijaitsevat TAI:n koulutaloissa, lähellä opiskelijoita. TAI:ssa on myös kokopäivätoiminen opiskelijatoiminnan koordinaattori.

5.3.3. Opiskelijahuollon kokonaisuus

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/3013 ja muutokset 886/2017) mukaan opiskelijahuolto jakaantuu yhteisölliseen, opiskelijoiden hyvinvointia edistävään työhön ja yksilökohtaiseen työhön.

5.3.4. Yhteisöllinen opiskelijahuolto

Yhteisöllisen opiskelijahuolto kuuluu oppilaitoksen koko henkilöstölle. Sitä toteutetaan yhteistyössä opettajien, johdon, opiskeluhollosta vastaavan henkilöstön sekä muun henkilökunnan ja opiskelijakuntien hallitusten kanssa. Tavoitteena on turvata kaikille terveellinen, turvallinen ja tasa-arvoinen opiskeluympäristö ja -ilmapiiri.

5.3.4.1. Opiskelijahyvinvoinnin ohjausryhmä (OH-ohry)

TAI:ssa toimii opiskelijahyvinvoinnin ohjausryhmä (OH-ohry), jossa on edustajia eri koulutaloista ja ammattiryhmistä (rehtori, koulutuspäällikkö, erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, opintopsykologi, opiskelijatoiminnan koordinaattori sekä opinto-ohjaaja). Opiskelijayhdistys Taika ry:n hallituksen jäsen kutsutaan kaksi kertaa lukuvuodessa kokoukseen. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden kanssa ja heitä kutsutaan kokouksiin tarvittaessa.

OH-ohry koordinoi, ohjeistaa ja seuraa TAI:n eri koulutaloissa toteutettavaa hyvinvointityötä. Kouluterveys-, tasa-arvo-, yhdenvertaisuus ja kiusaamiskyselyjen toteuttamisen ja tulosten käsittely ja yhteisöllisen opiskelijahyvinvoinnin vuosisuunnitelman laadinta on OH-ohryn työtä. Ryhmien kehittämispäivät suunnitellaan ja toteutetaan oh-ohryn toimesta.

5.3.4.2. Talokohtainen opiskelijahyvinvointiryhmä

Talokohtainen opiskelijahyvinvointiryhmä suunnittelee oman koulutalonsa yhteisöllisen ja ennaltaehkäisevän opiskelijahuollon tapahtumia ja toimenpiteitä ja seuraa niiden toteuttamista yhdessä talon opiskelijakunnan hallituksen kanssa. Kaikissa koulutaloissa toteutuu esim. uusien opiskelijoiden ryhmäyttäminen, erilaisten teemapäivien ja tapahtumien järjestäminen kuten liikunta-, liikenneturvallisuus-, hyvinvointipäivät ja joulujuhla.

Opiskelijahyvinvointiryhmään kuuluvat koulutuspäällikkö, opinto-ohjaaja, kuraattori, opintopsykologi, terveydenhoitaja, opiskelijakunnan hallituksen ja opettajien edustajat. Puheenjohtajana toimii opinto-ohjaaja tai koulutuspäällikkö ja opintosihteri koostaa siitä muistion, joka on koko henkilökunnan luettavissa. Ryhmä kokoontuu vähintään 4x/lukuvuosi. Yhteisöllisen toiminnan suunnittelun lisäksi ryhmä käsittelee opiskelijoille tehtyjen kyselyiden tulokset sekä pohtii toimenpiteet niiden pohjalta.

Vähintään kerran vuodessa talokohtaisten opiskelijahyvinvointiryhmien jäsenet osallistuvat OH-ohry järjestämään kehittämispäivään, jossa jaetaan hyviä käytäntöjä, arvioidaan hyvinvointityön toteutumista koulutaloilla ja suunnitellaan yhteisöllisyyttä tukevia toimintatapoja.

5.3.4.3. Opiskelijatoiminnan koordinaattori

Tärkeä rooli yhteisöllisyyden suunnittelussa ja toteutumisessa on opiskelijatoiminnan koordinaattorilla. Hän organisoii yhteistyössä koulutalon kuraattorin kanssa opiskelijakuntien hallitusten toimintaa. Opiskelijayhdistys Taika ry on nimennyt hänet yhdistyksen kunniajäseneksi, joka mahdollistaa yhdistyksen asioiden hoitamisen.

5.3.4.4. Tutoropiskelijat

Opiskelijatoiminnan koordinaattorin kouluttamat tutoropiskelijat toimivat ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajien apuna, uusien opiskelijoiden vastaanottamisessa ja ryhmäyttämisessä. Heidän työpanoksensa on merkittävä erilaisten yhteisöllisyyttä tukevien tapahtumien ideoinnissa ja toteutumisessa. Vuosittain järjestettävät koulutuksen markkinointi-, avoimet ovet- ja koulutusinfot ovat osa tätä tutortoimintaa.

5.3.4.5. Turvallisuus- ja kriisiryhmä

Joka koulutalossa toimii myös turvallisuus- ja kriisiryhmä, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa. Sen tehtävänä on eri tavoin edistää oppimisympäristöjen turvallisuutta ja sopia toimintatavoista mahdollisen kriisin kohdatessa. Säännöllisiin turvallisuusharjoituksiin osallistuu aina kokonkoulutalon koko henkilökunta ja opiskelijat. Kriisitilanteiden toimintaohjeet on määritelty Turun kaupungin tasolla.

5.3.5. Yksilökohtainen opiskeluhoito

5.3.5.1. Pedagogiset tukitoimet

TAI:ssa jokaisella opiskelijalla on nimetty ryhmänohjaaja, joka seuraa opiskelijan opintojen etenemistä ja laatii ja päivittää opiskelijan kanssa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS). Opiskelijalla on aina mahdollisuus saada opinto-ohjaajan tukea opintojen etenemiseen ja opintoihin liittyvien valintojen tai jatko-opiskelumahdollisuuksien selvittämisessä.

5.3.5.2. Varpu-ryhmä

Jos opiskelijan opinnot eivät etene laaditun HOKS:n mukaan oppimisvaikeuksien, poissaolojen tai muun syyn takia, ryhmänohjaaja kutsuu koolle Varpu-ryhmän (varhainen puuttuminen). Siinä on ryhmänohjaajan lisäksi opinto-ohjaaja, opiskelija, mahdollisesti alaikäisen opiskelijan huoltaja ja tarvittaessa erityisopettaja. Varpussa pohditaan tarvittavia tukitoimia ja päivitetään HOKS. Mikäli opiskelijan todetaan tarvitsevan opintoihinsa erityistä tukea esim. oppimisvaikeuksien takia, erityisopettaja tekee asiasta esityksen koulutuspäällikölle, joka puolestaan tekee erityisen tuen päätöksen. Opiskelijaa opettaville tiedotetaan sovituista tukitoimista.

5.3.5.3. Teho-ryhmä

Mikäli opinnot eivät etene tukitoimista huolimatta, eikä opiskelija pidä kiinni Varpu-ryhmässä sovitusta, ryhmänohjaaja ilmoittaa hänet Teho-ryhmään. Teho-ryhmään kuuluvat myös sääntörikkomukset ja epäasiallinen käyttäytyminen. Teho-ryhmään osallistuu koulutuspäällikkö, ryhmänohjaaja, opiskelija, alaikäisen huoltaja tai muu tukihenkilö ja opintosihteerin päätösten kirjaajana. Koulutuspäällikkö voi päättää opintojen määräaikaisesta keskeyttämisestä tai toiseen ryhmään siirtämisestä tai antaa tarvittaessa kirjallisen varoituksen. Ääritapauksena opiskelija voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Kun opintojen etenemisen esteenä on fyysisiä, psyykkisiä tai sosiaalisia tekijöitä, opiskelija tulee ohjata opiskelijahuollon palveluihin. Palvelut voivat olla yksilöllisiä opintopsykologin, kuraattorin, terveydenhoitajan tai lääkärin tukikäyntejä. Opiskelijan luvalla voidaan koota monialainen asiantuntijaryhmä (MAR).

5.3.5.4. Yksilölliset tukikäynnit

Opiskelija voi oma-aloitteisesti tai kouluhenkilökunnan ohjaamana varata ajan tapaamiseen terveydenhoitajan, kuraattorin tai psykologin kanssa. Ajanvaraus lääkärille tapahtuu terveydenhoitajan kautta ja käynnit ovat luottamuksellisia.

5.3.5.5. MAR-ryhmä (monialainen asiantuntijaryhmä)

Se, joka opiskelijan henkilökohtaisessa tapaamisessa havaitsee tarpeen opiskelijan asian moniammatilliseen käsittelyyn, kutsuu opiskelijan suostumuksella koolle monialaisen asiantuntijaryhmän. MAR-ryhmässä keskustellaan pedagogisista tukimuodoista huomioiden yksilölliset, sosiaaliset, fyysiset, psyykkiset tekijät. Ryhmään voidaan kutsua terveydenhoitaja, lääkäri, opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja tai muu opettaja, opintopsykologi, kuraattori, alaikäisen huoltaja tai muu opiskelijan tukiverkoston edustaja.

Opiskelija on aina itse paikalla, kun hänen asiaansa käsitellään. MAR-palaverin kokoaminen edellyttää opiskelijan kirjallisen suostumuksen eri asiantuntijoiden läsnäoloon. Palaverista kirjataan muistio salassapitosäädösten mukaisesti opiskelijahuollon rekisteriin. Oppilaitoksen henkilökunnalla on mahdollisuus salassapitosäännöksiä noudattaen konsultoida TAI:ssa toimivia opiskelijahuollon ammattilaisia.

5.4. Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 124§) mukaan alle 18-vuotiaille opiskelijoille järjestettävässä koulutuksessa tulee olla yhteistyössä huoltajien kanssa. TAI:n henkilöstön ja huoltajien yhteistyöllä tuetaan opiskelijoiden kehittymistä tasapainoisiksi yksilöiksi, aktiivisiksi kansalaisiksi ja oman alansa ammattilaisiksi. Opiskelija on itse keskeisessä roolissa oman opintopolkunsa suunnittelijana, opiskelijahyvinvointia tukevan oppilaitosyhteisön toimijana ja tarvitsemiensa tukipalvelujen asiantuntijana.

Opiskelijoita osallistetaan monin eri tavoin oppilaitoksen yhteisölliseen toimintaan ja sen kehittämiseen. Opiskelijatoiminnan koordinaattori organisoii opiskelijakunta-toimintaa. Kaikki opiskelijat kuuluvat opiskelijakuntaan ja koulutaloissa valitaan omat opiskelijakunnan hallitukset, joista valitaan edustajat opiskelijayhdistys Taika ry:n hallitukseen. Oppilaitoksen johto tapaa muutaman kerran vuodessa Taika ry:n hallituksen edustajat ja keskustelelee ajankohtaisista asioista.

5.5. Opiskelijoiden palautetilaisuudet

TAI:n opiskelijoilta laatujärjestelmän mukaisesti palautetta palautetilaisuuksien välityksellä. Lukuvuoden alussa joka ryhmästä valitaan kaksi edustajaa, jotka koulutus päällikkö kutsuu palautetilaisuuteen ainakin kahdesti vuodessa.

Koulutuspäällikkö lähettää ryhmien edustajille ennakkoon palautetilaisuudessa käsiteltävät asiat ja edustajat käyvät asiat läpi oman ryhmänsä kanssa ennen tilaisuutta. Tilaisuudesta laaditaan muistio, johon kirjataan sovitut toimenpiteet. Koulutuspäällikkö välittää tiedot sovitusta yksikkönsä opettajille, ryhmien edustajille sekä opiskeluhuollon henkilöstölle. Lisäksi opettajat kokoavat Wilma-järjestelmän kautta palautetta opetuksesta ja ohjauksesta. Turun kaupungilla on käytössä avoin sähköinen palautejärjestelmä.

5.6. Kotiväenillat

Koulutaloissa järjestetään kotiväenilloja yhteishaussa valittujen opiskelijoiden aloittaessa opintonsa. Kotiväen illan tavoitteena on edistää koulun ja kodin välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnan yhteystiedot löytyvät opiskelijan oppaasta, oppilaitoksen nettisivuilta sekä Wilmasta. Kaikille alaikäisten opiskelijoiden huoltajille annetaan tunnukset Wilma- opiskelijaohjelmaan. Täysi-ikäisen opiskelijan huoltajiin voidaan olla yhteydessä, mikäli hän on antanut siihen luvan. Oppilaitoksen virallinen tiedotuskanava on Wilma, jonka kautta tiedotetaan sekä yksilöä, että ryhmää koskevia asioita. Yhteistyön lisäämiseksi, tavoitteena on kutsua huoltajien edustajia opiskeluhuvinvointiryhmien kokouksiin ja toiminnan kehittämiseen.

5.6. Opiskelijan suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Turun ammatti-instituutilla on koulutalojen opiskelijoita ja henkilökuntaa koskevat **järjestyssäännöt**: <https://www.turkuai.fi/turun-ammatti-instituutti/opiskelijalle/amatillinen-perustutkinto/ohjeita-opiskeluun-0>

Kiusaamis- ja häirintätapausten selvittelyn toimintamallit

<https://www.turkuai.fi/turun-ammatti-instituutti/opiskelijalle/amatillinen-perustutkinto/ohjeita-opiskeluun/toimintaohje>

<https://www.turkuai.fi/turun-ammatti-instituutti/opiskelijalle/opiskelijan-opas/ohjeet-ja-lomakkeet/toimintaohje>

Joka toinen / kolmas vuosi toteutetaan sivistystoimialan toisen asteen opiskelijoille yhteinen yhdenvertaisuus-, tasa-arvo- ja kiusaamiskysely, jonka perusteella päivitetään TAI:n opiskelijoita koskeva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma. Kysely toteutetaan seuraavaksi vk 43/2018. Voimassa oleva suunnitelma http://www.turkuai.fi/sites/default/files/atoms/files//tai_tasa-arvosuunnitelma_2016.pdf

5.8. Opiskeluhuoltosuunnitelman toteutuminen ja seuranta (omavalvonta)

TAI:ssa on määritelty toiminnan arviointisuunnitelmassaan prosessit, niiden omistajat, prosessien arviointimenettelyt, aikataulut, laatuvaluut ja dokumentoinnin sekä arviointi-, palaute ja tuloksien viestintä. Opiskeluhuolto, ohjaus ja tukipalvelut ovat osia tukiprosesseista. Sen omistaa ”ohjaus ja valmentava

koulutus”-koulutusyksikön lähiesimies. Tavoitteena on tukea opiskelijaa hänen omien tarpeidensa edellyttämällä tavalla. Kyseistä tukiprosessia arvioidaan seuraavista näkökulmista: riittävyys, henkilökohtaisten palveluiden riittävyyden varmistaminen, hyvinvoinnin edistäminen ja ennalta ehkäisevä toiminta, varhainen puuttuminen sekä oppimisympäristöjen turvallisuus.

Tukiprosessi	Arvioinnin kohde	Käytettävät arviointimenettelyt tai mitattava asia	Mittari tai mittarin tavoitearvo	Milloin?	Kuka tekee johtopäätöksiä → päättää toimenpiteistä
<p>Opiskelijahuolto, ohjaus ja tukipalvelut opiskelijalle esim. opiskelijahuoltoalvet, ohjauspalvelut, opiskelijahallinto, erityisen tuen palvelut</p> <p>Tavoite: Tavoitteena on tukea opiskelijaa hänen omien tarpeiden edellyttämällä tavalla.</p> <p>Omistaja: Ohjaus ja valmennus koulutusyksikön esimies</p>	<p>Laadunhallintamennettelyt kokonaisuutena</p> <p>Riittävyys</p> <p>Henkilökohtaisten palveluiden riittävyyden varmistus</p> <p>Hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäisevä toiminta</p> <p>Varhainen puuttuminen</p> <p>Oppimisympäristöjen turvallisuus</p>	<p>Kouluterveyskysely</p> <p>Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysely</p> <p>Oh ohrynitsearviointi: Tukipalveluiden laadun seuranta, arviointi ja varmistaminen: saatavuus, saavutettavuus ja laatu</p> <p>Opotiimin Itsearviointi: Opintojen ohjauksen laadun seuranta, arviointi ja varmistaminen: saatavuus, saavutettavuus ja laatu</p>	<p>Kirjataan muistioon vahvuudet ja kehittämiskohteet ja sovitaan toimenpiteet</p> <p>Kirjataan muistioon vahvuudet ja kehittämiskohteet ja sovitaan toimenpiteet</p>	<p>Joka toinen vuosi</p> <p>Joka kolmas vuosi</p> <p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Esimies, johtoryhmä, tukitiimi</p>

Tieto muuttuu tietämykseksi

Monipuolisen arviointitoiminnan avulla kerätään paljon dataa, joka muuttuu tiedoksi, jota käytetään apuna strategisia ja operatiivisia tavoitteita asetettaessa, kehittämistoimien suunnittelussa sekä hankesuunnittelussa.

Poikkeamien korjaaminen ja kehittämistoimien seuranta

Sisäisissä auditoinneissa, opiskelijoiden kuulemisissa, itsearvioinneissa sekä johdon katselmuksissa esiin nousseet poikkeamat ja kehittämiskohteet kirjataan muistioon ja seuraavalla kerralla varmistetaan poikkeaminen ja kehittämistoimien hoitaminen kuntoon.

Navigoinnit

Navigointikeskusteluissa yhtenä teemana on kyselyiden ja muun arviointitoiminnan perusteella koulutusyksikössä tehdyt toimet. Näin varmistetaan, että arviointitoiminta johtaa parantamistoihin.

Palautteet

Palaute otetaan vastaan ja kuullaan asiasta henkilöä, jota asia koskee. Sen jälkeen tarvittaessa järjestetään yhteinen keskustelu asian ratkaisemiseksi palautteen antajan, palautteen kohteen ja lähijohtajan kanssa. Seuranta on tärkeää. Esim. toimintatapoihin liittyviä palautteita käsitellään yhdessä yksikön/tiimin kanssa ja etsitään ratkaisuvaihtoehtoja. Sovitaan uusista toimintatavoista ja seurataan niiden käyttöönottoa. Koko TAI:ta koskevat uudet toimintatavat hyväksytään toiminnanohjausryhmässä.

Henkilöstöä informoidaan uutiskirjeillä, infotilaisuuksissa, työpaikka-kokouksissa, jne. Opiskelijoita informoidaan Wilma-viesteillä, ryhmänohjaajan tunneilla, ja verkkosivuilla, jonka sisältämä informaatio on myös sidosryhmien nähtävissä.

Opiskelijahuollon ohjeet <https://www.turkuai.fi/opiskelijahuollon-ohjeet-0>

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ JA TOIMINTAMALLI OPISKELIJOIDEN PÄIHTEIDEN KÄYTTÖÖN PUUTTUMISEEN

(päivitetty 10.9.2018)

Tämä toimintamalli käsittelee oppilaitoksen tavoitteita ja toimintaohjeita opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisyyn ja päihteiden käyttöön puuttumiseen liittyvissä asioissa. Oppilaitoksessa tehtävä päihdetyö on merkittävä osa koulun viihtyvyyden ja turvallisuuden lisäämiseen pyrkivää toimintaa.

Päihteillä tarkoitetaan tupakkatuotteita, alkoholia, päihtymistarkoituksessa käytettyjä teknisiä liuottimia, lääkkeitä sekä kaikkia huumausaineiksi määriteltyjä aineita

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN TAVOITTEET

- Edistää opiskelijoiden opiskelu- ja työkyvyn säilymistä sekä oppimisympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Opiskelijoilla ja henkilöstöllä on oikeus päihteettömään oppimis- ja työympäristöön.
- Ehkäistä opiskelijoiden päihteiden käytöstä aiheutuvia haittoja oppilaitoksessa, työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa ja oppilaitoksen järjestämissä tilaisuuksissa.
- Auttaa henkilöstöä sitoutumaan menettelytapoihin, jotka mahdollistavat varhaisen puuttumisen opiskelijoiden päihteiden käytöstä johtuviin ongelmiin.

Oppilaitoksen tilaisuudet ovat päihteettömiä ja järjestyssäännöt kieltävät tupakoinnin oppilaitoksen alueella. Kielto koskee myös sähkösavukkeiden käyttöä.

Opiskeluterveydenhoitajat ovat terveyden ja päihdetyön ammattilaisia, jotka käyvät terveystarkastuksien yhteydessä henkilökohtaisia keskusteluja päihteistä jokaisen opiskelijan kanssa. Opiskeluhyvinvoinnin toimijat yhdessä muun henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa toteuttavat yhteisötason ehkäisevää päihdetyötä oppilaitoksessa.

OPISKELIJAN PÄIHTEIDEN KÄYTTÖÖN PUUTTUMINEN JA HOITONOHJAUS

Päihdeongelmaan tulee reagoida mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Esim. seuraavat asiat voivat olla merkki päihdeongelmasta:

- opinnoissa selviäminen heikkenee
- rahantarve kasvaa ja ystäväpiiri mahdollisesti vaihtuu
- ulkonäkö ja olemus muuttuvat
- poissaolot lisääntyvät
- opiskelija puhuu epärealistisia asioita tai valehtelee
- opiskelijan käyttäytyminen muuttuu ja hänellä voi esiintyä pelkotiloja, ahdistuneisuutta, levottomuutta
- erilaiset fyysiset merkit, jotka riippuvat käytetystä aineesta:
laajentuneet / supistuneet
- silmäterät, verestävät silmänvalkuaiset, vapina, hikoilu, painon muutos, uneliaisuus, tokkuraisuus, tietyille aineille ominainen haju, (tinneri ja kannabis)
- käyttöön liittyviä huolestuttavia löydöksiä ovat esim. piippu, veitset, aineenpalaset

Yksittäinen oire ei välttämättä merkitse päihdeongelmaa. Opiskelija, jolla on päihdeongelma, ohjataan hoitoon. Päihdeongelmainen opiskelija voi hoitoon sitoutumalla säilyttää opiskeluoikeutensa. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri voi tarvittaessa arvioida opiskelukunnon. Opiskelijalta voi myös vaatia huumetestistä jos edellytykset siihen täyttyvät (ks. SORA-laki ja Wilmassa oleva huumausainetestiseloste).

Sosiaali- ja terveys sekä logistiikka-aloilla on SORA-lain mukaiset tiukennetut terveydentilavaatimukset. Näillä aloilla voidaan opiskeluoikeus peruuttaa, jos kyseisen opiskelijan terveydentila ei vastaa kyseisen alan vaatimuksia tai jos opiskelija on jättänyt kertomatta terveydentilastaan.

HUUMAUSAINETESTIÄ KOSKEVA TODISTUSPYYNTÖ

Oppilaitos voi velvoittaa opiskelijan esittämäänsä huumausainetestiä koskevan todistuksen, jos

- on perustelua aiheita epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa tai että opiskelijalla on riippuvuus huumeista; ja
- testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi; ja
- opiskelija toimii tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, harkinta- tai reagointikykyä; ja
- huumeiden vaikutuksenalaisena tai huumeista riippuvaisena toimiminen

ko. tehtävässä:

- 1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä
- 2) vakavasti vaarantaa liikenteen turvallisuutta
- 3) vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksiin suojattujen tietojen suojausta tai eheyttä, tai
- 4) merkittävästi lisää huumaus- tai lääkeaineiden laittoman kaupan, hallussapidon, käytön tai leviämisen riskiä

TOIMINTAMALLIT ERI TILANTEISSA:

1. OPISKELIJA OTTAA OMATOIMISESTI YHTEYTTÄ TERVEYDENHOITAJAAN

- terveydenhoitaja tukee opiskelijaa päihteiden käytön lopettamisessa, ohjaa tarvittaessa jatkohoitoon ja on yhteydessä alaikäisenhuoltajiin
- terveydenhoitaja noudattaa vaitiolovelvollisuutta huomioiden Sora-lain edellyttämät asiat

2. KOULUSSA HERÄÄ EPÄILY PÄIHTEIDEN KÄYTÖSTÄ

- Asian ottaa puheeksi opettaja, jolla on herännyt huoli opiskelijasta
- Opettaja keskustelee opiskelijan kanssa ja ilmoittaa asiasta ryhmänohjaajalle
- Ryhmänohjaaja keskustelee opiskelijan kanssa. Mikäli huolta on, ryhmänohjaaja ottaa yhteyttä alaikäisen huoltajaan, lähettää nuoren terveydenhoitajalle ja tekee opiskelijasta lastensuojeluilmoituksen. Ilmoitus löytyy Wilmasta(Turku) tai muun kunnan nettisivuilta.
- Terveydenhoitaja arvioi tilanteen ja on tarvittaessa huoltajaan yhteydessä.
- Opiskelija voi selvittää tilannetta vapaaehtoisella huumausainetestillä. Jos kyseessä on alaikäinen, terveydenhoitaja on yhteydessä huoltajaan ennen testausta.

3. OPISKELIJA ON PÄIHITYNEENÄ OPPILAITOKSESSA TAI OPPILAITOKSEN TILAISUUDESSA

- Asian ottaa puheeksi opettaja, joka huomaa päihtyneen opiskelijan. Opettajan arvio tilanteesta riittää päihtyneenä olemisen toteamiseksi.
- Päihdemyrkytystä epäiltäessä soimitaan 112
- Päihtynyt opiskelija lähetetään aikuisen saattamana terveydenhoitajalle tai kotiin, alaikäisellä huoltajaan yhteys.
- Opiskelija voi itse todistaa humalaepäilyksen vääräksi puhaltamalla alkometriin.
- Jos opiskelija ei poistu vapaaehtoisesti ja käyttäytyy aggressiivisesti, voi apua pyytää toiselta opettajalta tai tarvittaessa poliisilta.
- Asian havainnut opettaja tekee lastensuojeluilmoituksen Wilmassa (Turku) tai muun kotikunnan nettisivuilta.
- Opettaja kirjaa tapahtumat ja ilmoittaa niistä koulutuspäällikölle sekä ryhmänohjaajalle.
- Järjestyssääntöjen rikkomisesta seuraa kurinpidollisia toimia. Koulutuspäällikkö kuulee opiskelijaa ja päättää kurinpidollisista toimista tämän jälkeen.

HAVAINNOT HUUMEIDEN KÄYTÖSTÄ TAI HALLUSSAPIDOSTA/MYNNISTÄ KOULUN ALUEELLA ILMOITETAAN KOULUTUSPÄÄLLIKÖLLE, JOKA ILMOITTAÄ ASIESTA POLIISILLE.

4. HUUMAUSAINETESTAUKSEEN MÄÄRÄÄMINEN

- Jos opettaja / työpaikkaohjaaja epäilee opiskelijan olevan huumausaineiden vaikutuksen alainen, opettaja täyttää Wilmassa olevan huumausainetestitulosten.
- Koulutuspäällikkö tekee päätöksen huumausainetestauksen tarpeellisuudesta nähtyään huumausainetestitulosten ja opiskelijan, jos lain ammatillisesta koulutuksesta 84§:n edellytykset täyttyvät. Koulutuspäällikkö informoi

alaikäisen opiskelijan vanhempia huumausainetestaukseen määrittämisestä ja ohjaa opiskelijan terveydenhoitajalle.

- Terveydenhoitaja tekee lähetteen huumausainetestaukseen, keskustele opiskelijan kanssa ja antaa hänelle tietoa testauksesta.
- Testattava opiskelija menee huumetestiin lähetteen mukaiseen laboratorioon ja toimittaa terveydenhuollosta saamansa testituloksen kohtuullisessa ajassa päätöksen tehneelle koulutuspäällikölle.
- Testituloksen ollessa positiivinen, koulutuspäällikkö varmistaa opiskelijan tuen saannin terveydenhuollossa
- Sora-lain ehtojen täyttyessä koulutuspäällikkö voi siirtää asian myös kurinpitoasiaksi (Teho-ryhmä ja Sora-toimielin)
- Opiskelijan kieltäytyessä huumausainetestauksesta tai testitodistuksen esittämisestä, asia on kurinpidollinen ja se käsitellään Teho-ryhmässä.

6. Opetuksen järjestämistavat ja yhteistyö

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 6 paikallisesta näkökulmasta.

Opetuksen järjestämistä varten on tehtävä yhteistyötä ja luotava moniammatillisia verkostoja. TAI:n aikuisten perusopetuksessa pyritään luomaan toimiva vuorovaikutus kaikkien niiden tahojen kanssa, jotka liittyvät koulutuksen järjestämiseen, toteuttamiseen sekä opiskelijahuoltoon. Yhteistyö muiden opetuksen järjestäjien kanssa on tärkeää ja yhteistyötä rakennetaan mm. Kristillisen opiston kanssa.

Eri ammatillisten koulutuksien tarjoajien kanssa ollaan jatkuvassa yhteistyössä. Kiinteää ja toimivaa yhteistyötä toteutetaan myös Turun iltalukion kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että esim. päättövaiheen opiskelija voi suorittaa kursseja Turun iltalukion toteuttamassa lukiostartissa. Uusia yhteistyömuotoja eri koulutusten järjestäjien kanssa kehitellään jatkuvasti. Pedagogisessa mielessä on tärkeää, että saman oppilaitoksen eri koulutuksien opetussuunnitelmat on rakennettu niin, että mahdollistetaan joustavat siirtymät ja tuetaan opiskelijoiden joustavien opintopolkujen toteutumista.

Näin toteutettuna TAI voi tarjota yhtenäisen koulutusputken lukutaitovaiheesta ammatilliseen koulutukseen. Polku pitää sisällään perusopetuksen päättötutkinnon, ammattitutkinnon sekä mahdollistaa myös ylioppilastutkinnon suorittamisen. Yhteistyötä tehdään eri viranomaisten kanssa, kuten TE-hallinnon, vastaanotto-keskusten, hyvinvointitoimialan, sosiaalitoimen sekä poliisin. Työelämäpainotteisuus edellyttää hyviä verkostoja yrityksiin ja yrittäjiin.

7. Oppimisen arviointi

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 7 paikallisesta näkökulmasta.

Arvioinnin tehtävänä on kannustaa, ohjata opiskelua ja kehittää edellytyksiä itsearviointiin. Oppimista ja työskentelyä tulee arvioida monipuolisesti. Arviointikulttuuri ja sen jatkuva kehittäminen on oppivan yhteisön kehittymiselle elinehto sekä antaa tietoa opiskelijalle sekä opetuksesta vastaaville asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Koulun merkitys opiskelijan minäkuvan muotoutumiseen on merkittävä. Arvioinnin tulee olla suhteutettu opiskelijan oppimisprosessiin niin että hän voi edistää ja parantaa omaa suoritutumistaan.

7.1. Arviointi TAI:n aikuisten perusopetuksessa

Suoritettava kurssi 28 h

Kurssin hyväksyttävästi suorittaminen edellyttää opiskelijalta laaja- alaista osaamista ja osallistumista.

KURSSIN ARVIOINTI PERUSTUU KURSSIN KOKONAISVALTAISEEN ARVIOINTIIN

ESIM. Läsnäolo ja aktiivisuus kurssilla, tavoitteiden saavuttaminen ja osaamisen osoittaminen sovitulla tavoilla. Tähän kuuluu myös edistyminen suhteessa omaan lähtötasoon, vuorovaikutus, itsearviointin kehittyminen sekä vertaisarviointi.

Arvioinnin ja siitä annettavan palautteen tulee antaa opiskelijalle realistinen käsitys omista vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Oppilas oppii asettamaan oppimistavoitteita arvioinnista saadun palautteen perusteella. Itse- ja vertaisarviointin avulla hän havainnoi edistymistään ja ymmärtää, miten itse voi vaikuttaa oppimiseensa ja koulutyössä onnistumiseen. Itse- ja vertaisarviointi antavat oppilaalle valmiuksia työelämässä tarvittavien omien vahvuuksien ja kehittämistarpeiden tunnistamiseen.

7.2. Itsearviointi

Tavoitteiden tarkistus ja oman oppimisen edistymisen tarkastelu suhteessa tavoitteisiin on tärkeä osa oppilaan itsearviointitaitojen kehittämistä. Itsearvioinnissa oppilas tarkkailee toimintatapojaan ja oppimistaan ja arvioi niiden perusteella omaa toimintaansa. Hän oppii asettamaan realistisia tavoitteita ja osaa kehittää omia opiskelutaitojaan. Oppimisen arvioinnin tulee kohdistua ensisijaisesti toimintaan (ei henkilöön) ja sen tulee vahvistaa koulunkäyntimotivaatiota ja oppimisen edistymistä.

Opiskelijat tarvitsevat aikaa, kokemuksia ja ohjausta oman toimintansa arvioimiseksi ja itsearviointitaitojen kehittämiseksi kaikissa perusopetuksen oppiaineissa ja laaja-alaisen osaamisen taidoissa. Oppilaan itsearviointitaidot kehittyvät ohjauksessa ja tulevat realistisemmiksi suomen kielen taitojen kehittyessä sekä ymmärrettyään koulutusjärjestelmän ja elinikäisen oppimisen periaatteet.

7.3. Vertaisarviointi

Oppiminen tapahtuu yhteisöllis -vuorovaikutteisesti ja koko yhteisö osallistuu oppimisprosessiin ja sen arvioimiseen. Koulun toimintakulttuurissa sovitaan oppilaiden kanssa keskustellen yhteiset tavoitteet ja tavoitteissa onnistumisen kriteerit. Oppilaita ohjataan sekä itsenäisesti että ryhmänä tarkastelemaan omaa edistymistään ja työnsä tuloksia suhteessa tavoitteisiin.

Koulun toimintakulttuurissa on tärkeää kehittää oppilaiden keskinäistä keskustelua arvioinnista osana ryhmän työskentelyä. Oppilailla tulee olla mahdollisuus pohtia palautteen antamisen ja saamisen merkitystä. Näin oppilailla on mahdollisuus oppia antamaan ja saamaan rakentavaa palautetta. Opetuksessa on käytössä monipuolisia opetusmetodeita esimerkiksi ryhmätyöt, joissa opitaan ryhmän pelisääntöjä, toisten huomioonottamista ja ryhmän tehtäväjako. Ryhmäarvioinnissa annetaan ja saadaan palautetta siitä, miten ryhmä työskenteli ja onnistui tavoitteissaan ja miten työskentelyä voisi parantaa seuraavalla kerralla. Ryhmän jäsenet arvioivat lisäksi omia ryhmätyöskentelytaitojaan, mitä ryhmätyön aikana opittiin ja miten tavoitteet saavutettiin ja mitä seuraavalla kerralla tehtäisiin toisin.

7.4. Vuosiluokaton opiskelu

Opiskelijalle tehtävän henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaisesti opiskelija valitsee yhdessä ryhmänohjaajan tai opinto-ohjaajan kanssa itselleen sopivia kursseja taitotason ja tavoitteiden mukaisesti. Kursseja voidaan valita myös tavoitteena eriyttää opetusta, vahvistaa opittuja taitoja tai laajentaa opintoja. Kursseja voi lukuvuonna 2019- 2020 valita koko aikuisten perusopetuksen kurssitarjonnasta eli on mahdollisuus valita ristiin esim. lukutaitovaiheessa oleva voi valita osan kursseista alkuvaiheesta tai päinvastoin. Myös alkuvaiheessa oleva voi valita kursseja päättövaiheesta ja päinvastoin.

7.5. Kurssin hyväksytyt suorittaminen

Kursseille osallistuminen ja niiden suorittaminen hyväksytysti edellyttävät opiskelijan läsnäoloa. Opiskelijan tulee selvittää poissaolot ja hänelle opetetaan miten toimia oltuaan poissa tunneilta. Merkittävässä poissaoloissa on ryhmänohjaajan neuvoteltava opiskelijan kanssa kurssin suoritusavoista. Hänelle voidaan antaa eriyttävää opetusta ja mahdollisuus suorittaa kurssi ja saavuttaa kurssin tavoitteet.

Kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Mikäli opiskelija opiskelee kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti noudatetaan edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksyttyä suoritusta. Edellä kuvattuja periaatteita noudatetaan myös jos on kyseessä erillinen kurssin – tai kurssien suoritus tai kyse kurssiarvosanojen korottamisesta. Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen ja mahdollisen lukutaitovaiheen kurssit arvioidaan merkinnöillä S=suoritettu ja H=hylätty (paitsi terveystieto arvioidaan numeroarvosanalla).

Alkuvaihe

Aikuisten perusopetuksessa opiskelija voi:

- suorittaa perusopetuksen oppimäärän
- suorittaa perusopetuksen alkuvaiheen tai sen osia
- suorittaa alkuvaiheeseen sisältyvän lukutaitovaiheen tai sen osia
- suorittaa perusopetuksen oppiaineita tai niiden osia kursseina
- korottaa perusopetuksen päättötodistuksen arvosanoja

Alkuvaiheen pakollisten kurssien määrän tulee olla 34 ja valinnaisten vähintään 10. Opiskelija valitsee vähintään 38 kurssia, mikäli hän suorittaa alkuvaiheen opinnot. Jos oppilaitos tarjoaa alkuvaiheeseen sisältyvää lukutaitovaihetta, on siihen kuuluvien pakollisten kurssien määrä 23 ja valinnaisten vähintään 6. Näistä opiskelija valitsee vähintään 27 kurssia, mikäli hän suorittaa lukutaitovaiheen opinnot.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma voidaan laatia myös siten, että opiskelija suorittaa samanaikaisesti eri vaiheiden kursseja. Jos opiskelijan on tarkoituksenmukaista suorittaa vain lukutaito- ja/tai alkuvaiheen opintoja, hänet voidaan ohjata tämän jälkeen muuhun soveltuvaan koulutukseen.

Alkuvaiheen todistukset:

1. Todistus aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opintojen suorittamisesta (annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut kaikki henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan merkityt alkuvaiheen kurssit).
2. Osatodistus alkuvaiheen opinnoista (annetaan tarvittaessa ja siihen merkitään opiskelijan siihen mennessä suorittamat alkuvaiheen kurssit).
3. Erotodistus (annetaan opiskelijalle, joka eroaa oppilaitoksesta kesken opintojen).

Päätövaihe

Aikuisten perusopetuksen oppimäärä on vähintään 46 päätövaiheen kurssia. Päätövaiheen pakollisten kurssien määrän tulee olla 39 ja valinnaisten vähintään 10. Opiskelija valitsee vähintään 46 kurssia, mikäli hän suorittaa päätövaiheen.

Päätövaiheen todistukset:

1. Erotodistus (annetaan opiskelijalle, joka vaihtaa toiseen oppilaitokseen tai eroaa perusopetuksesta).
2. Päätötodistus (annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut hyväksytysti kaikkien opiskelusuunnitelmaansa sisältyvien oppiaineiden oppimäärät).
3. Todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta
4. Todistus erityisessä tutkinnossa suoritetusta oppimäärästä tai suoritetuista oppimääristä (annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut jonkin perusopetuksen oppimäärän tai osan siitä erillisessä tutkinnossa. Mikäli koko oppimäärä on suoritettu erityisessä tutkinnossa, ei todistukseen merkitä kurssimäärää.).

7.6. Opintojen kesto

Lukutaitovaiheen sekä alku- että päätövaiheen kattava oppimäärä on laajuudeltaan nelivuotinen. Päätoimisesti opiskellen opinnot tulee suorittaa kuitenkin enintään viidessä vuodessa.

7.6.1. Osaamisen osoittaminen

Aikuisten perusopetuksen oppimäärää vastaavaa osaamista voidaan myös todeta ja arvioida perusopetuslain (38§) ja –asetuksen (23§) mukaisessa erityisessä tutkinnossa. Tutkinnon voi järjestää se, jolla on lupa järjestää perusopetusta. Tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietotaitonsa vastaa oppiaineessa perusopetuksen oppimäärän vaatimia tietoja ja taitoja. Tutkinnossa todetusta osaamisesta annettavista todistuksista on määräykset näiden opetussuunnitelman perusteiden luvuissa 7.7 ja 7.8.

7.7. Päätöarviointi

Oppiaineen päätöarviointi tehdään, kun opiskelija on opiskellut ja suorittanut kaikki oppimäärän pakolliset ja opiskelusuunnitelmaansa mahdollisesti kuuluvat valinnaiset kurssit. Arviointi tehdään suhteuttamalla opiskelijan päätövaiheen osaaminen valtakunnallisiin päätöarviointin kriteereihin. Päätöarviointin kriteerit on laadittu siten, että opiskelija saa arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin aikuisten perusopetuksen päätöarviointin kriteereiden edellyttämää osaamista. Arvosanaan kahdeksan tasoon ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta.

Opiskelijalla saa päättöarviointivaiheessa olla hylättyjä kurssisuorituksia opetussuunnitelman perusteissa määritetyllä tavalla. 7.8.2. Alkuvaiheen kursseja ei oteta huomioon oppimäärän vähimmäiskurssimäärään. Poikkeuksena on terveystieto, joka hyväksytään, mikäli se on suoritettu osana alkuvaiheen opintoja. Opiskelijan tulee suorittaa vähintään 20 kurssia kieliopintoja, joista vähintään 4 on oltava äidinkielen ja kirjallisuuden kursseja. Opiskelijan on opiskeltava vähintään yhtä kieltä A-oppimäärän mukaisesti.

Aikuisten perusopetuksen päättöarvioinnissa numeroin arvioitavat yhteiset oppiaineet ovat äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantieto, uskonto tai elämäntietämys, historia, yhteiskuntaoppi ja terveystieto.

8. Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetus

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 8 paikallisesta näkökulmasta.

Aikuisten perusopetuksessa opiskelija voi:

- suorittaa perusopetuksen oppimäärän
- suorittaa perusopetuksen alkuvaiheen tai sen osia
- suorittaa alkuvaiheeseen sisältyvän lukutaitovaiheen tai sen osia
- suorittaa perusopetuksen oppiaineita tai niiden osia kursseina
- korottaa perusopetuksen päättötodistuksen arvosanoja

Alkuvaiheen pakollisten kurssien määrän tulee olla 34 ja valinnaisten vähintään 10. Opiskelija valitsee vähintään 38 kurssia, mikäli hän suorittaa alkuvaiheen opinnot. Mikäli oppilaitos tarjoaa alkuvaiheeseen sisältyvää lukutaitovaihetta, on siihen kuuluvien pakollisten kurssien määrä 23 ja valinnaisten vähintään 6. Näistä kursseista opiskelija valitsee vähintään 27, mikäli hän suorittaa lukutaitovaiheen opinnot. Opiskelijan suorittama kurssimäärä määräytyy hänen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaan.

Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen ja siihen mahdollisesti sisältyvän lukutaitovaiheen opintoja valitaan joustavasti siten, että ne antavat opiskelijalle sellaiset tiedot ja taidot, että hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma voidaan laatia myös siten, että opiskelija suorittaa samanaikaisesti eri vaiheiden kursseja. Jos opiskelijan on tarkoituksenmukaista suorittaa vain lukutaito- ja/tai alkuvaiheen opintoja, hänet voidaan ohjata tämän jälkeen muuhun soveltuvaan koulutukseen.

Opiskelijan henkilökohtainen opintopolku rakennetaan joustavasti ja yksilöllisesti ottaen huomioon aikaisempi koulutus ja mahdollisesti opintoja korvaava työkokemus. Opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suoritettut opinnot tai muutoin hankittu osaaminen tulee tunnistaa ja tunnustaa. Opiskelijan lähtötaso on määriteltävä ja opetuksen järjestäjän ja opiskelijan on yhdessä laadittava opiskelijalle henkilökohtainen opintosuunnitelma valtakunnallisen opetussuunnitelman luvun 5.2 mukaisesti.

Lukutaitovaiheen sekä alku- ja päättövaiheen kattava oppimäärä on laajuudeltaan nelivuotinen. Päätoimisesti opiskellen opinnot tulee suorittaa kuitenkin enintään viidessä vuodessa. Aikuisten perusopetuksessa kurssin kesto on 28 tuntia.² Opetusta voidaan järjestää osittain tai kokonaan etäopetuksena. Lähiopetuksessa opetukseen tulee tuntia kohden käyttää vähintään 40 minuuttia.³ Opiskelijalla on oikeus sisällyttää henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa osia muiden opetuksen ja/tai koulutuksen järjestäjien koulutustarjonnasta opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla.

Turun kaupungin aikuisten perusopetuksen alkuvaiheessa toteutettavan lukutaitovaiheen kurssit lukuvuonna 2019 -2020:

Äidinkieli ja kirjallisuus (toteutetaan paikallisesti S2 – kielen opetuksena.)

- *Läi01 lähtökohtia luku- ja kirjoitustaidon opiskelulle*
- *Läi02 äänneestä ja kirjaimesta tavuksi*
- *Läi03 tavusta sanaksi*
- *Läi04 harjoitellaan sanoja*
- *Läi05 lisätään tavuja*
- *Läi06 sanoista lauseisiin*
- *Läi07 lauseista kohti tekstiä*
- *Läi08 sujuvoitetaan luku- ja kirjoitustaitoja*
- *Läi09 käydään ostoksilla*
- *Läi10 asuminen*
- *Läi11 toimitaan kotona*
- *Läi12 annetaan henkilötietoja ja täytetään lomakkeita*
- *Läi13 asioidaan terveyspalveluissa*
- *Läi14 viestintää päivähoidossa, koulussa ja työelämässä*
- *Läi15 vietetään vapaa-aikaa*
- *Läi16 äidinkieli ja kirjallisuus, L valinnainen kurssi*
- *Läi17 puhekielen kurssi 1, L valinnainen kurssi*
- *Läi18 puhekielen kurssi 2, L valinnainen kurssi*
- *Läi19 taitokartoitus, L valinnainen kurssi*
- *Läi20 lukutaidon vahvistus, L valinnainen kurssi*

Matematiikka

- *Lma01 lukujen maailma*
- *Lma02 luvut arjessa*
- *Lma03 laskutoimituksia arjessa*

Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus

- *Lyk01 arkielämä ja yhteiskunnan palvelut*
- *Lyk02 demokraattinen yhteiskunta*
- *Lyk04 paikallisen kulttuurin ja historian tuntemus1, L valinnainen kurssi*
- *Lyk05 paikallisen kulttuurin ja historian tuntemus 2, L valinnainen kurssi*

Ympäristö- ja luonnontieto

- *Lyl01 ympäristö- ja luonnontiedon alkeet*
- *Lyl02 ympäristö- ja luonnontieto, L valinnainen kurssi*

Opinto- ohjaus ja työelämätaidot

- *Lot01 koulutusjärjestelmä ja opiskelukäytänteet*
- *Lot02 ammatteihin tutustuminen*

Turun kaupungin aikuisten perusopetuksen alkuvaiheessa toteutettavat kurssit lukuvuonna 2019 -2020:

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, As2

- *As201 kielitaidon alkeet: lähtökohtia suomen kielen opiskelulle*
- *As202 kielitaidon alkeet: perusviestintää arkipäivän tilanteissa*
- *As203 kielitaidon alkeet: minä ja perheeni*
- *As204 kielitaidon alkeet: vuorovaikutusta asiointitilanteissa*
- *As205 kielitaidon alkeet: asumisen arkea*
- *As206 kielitaidon alkeet: matkustaminen eri kulkuvälineissä*
- *As207 kielitaidon alkeet: terveys ja hyvinvointi*
- *As208 kielitaidon alkeet: minun päiväni*
- *As209 kielitaidon alkeet: työelämässä toimiminen*
- *As210 kehittyvä kielitaito: minun historiani*
- *As211 kehittyvä kielitaito: asuminen*
- *As212 kehittyvä kielitaito: luonto ja ympäristö*
- *As213 kehittyvä kielitaito: harrastukset*
- *As214 kehittyvä kielitaito: asiointi lääkärissä ja apteekissa*
- *As215 kehittyvä kielitaito: koulutus ja työ Suomessa*
- *As216 kehittyvä kielitaito: monimediainen ympäristö*
- *As217 kehittyvä kielitaito: kirjallisuus, kansalliset juhlapäivät ja tapahtumat*
- *As218 suomen kieltä musiikin keinoin, A valinnainen kurssi*
- *As219 puhekielen kurssi, A valinnainen kurssi*
- *As220 luki 1, A valinnainen kurssi*
- *As221 luki 2, a valinnainen kurssi*
- *As222 arkisuomea 1, A valinnainen kurssi*
- *As223 arkisuomea 2, A valinnainen kurssi*
- *As224 arkisuomea 3, A valinnainen kurssi*
- *As225 toiminnallinen suomi, A valinnainen kurssi*

- *As226 kielitieto- ja kirjoittaminen, A valinnainen kurssi*
- *As227 kieliopin kertauskurssi, A valinnainen kurssi*
- *As228 suomen kielen alkeiden kertausta 1, A valinnainen kurssi*
- *As229 suomen kielen alkeiden kertausta 2, A valinnainen kurssi*
- *As230 lukemisen ja keskustelun kurssi 1, A valinnainen kurssi*
- *As231 lukemisen ja keskustelun kurssi 2, A valinnainen kurssi*
- *Aa232 lukemisen ja keskustelun kurssi 3, A valinnainen kurssi*
- *As233 toiminnallinen suomi, A valinnainen kurssi*

Viestintä ja vuorovaikutus

- *Av01 mediapaja, A valinnainen kurssi*

Muu kieli, A – oppimäärä

- *Akxa01 kielitaidon alkeet: lähtökohtia muun kielen opiskelulle*
- *Akxa06 suomi ruotsiksi 1, A valinnainen kurssi*
- *Akxa07 suomi ruotsiksi 2, A valinnainen kurssi*
- *Akxa08 suomi ruotsiksi 3, A valinnainen kurssi*

Englanti, A- oppimäärä

- *Aena01 kielitaidon alkeet: lähtökohtia kielen opiskelulle*
- *Aena02 kielitaidon alkeet: perusviestintää arkipäivän sosiaalisissa tilanteissa*
- *Aena03 kielitaidon alkeet: vuorovaikutus asiointitilanteissa*
- *Aena04 kielitaidon alkeet: koulu ja opiskelu*
- *Aena05 englantia suomeksi 1, A valinnainen kurssi*
- *Aena06 englantia suomeksi 2, A valinnainen kurssi*

Matematiikka

- *Ama01 luvut ja laskutoimitukset I*
- *Ama02 luvut ja laskutoimitukset II*
- *Ama03 geometria I*
- *Ama04 geometria II*
- *Ama05 matemaattinen ongelmanratkaisu*
- *Ama06 matematiikkaa suomeksi, A valinnainen kurssi*
- *Ama07 perusmatematiikka 1, A valinnainen kurssi*
- *Ama08 perusmatematiikka 2, A valinnainen kurssi*
- *Ama09 perusmatematiikka 3, A valinnainen kurssi*
- *Ama10 perusmatematiikka 4, A valinnainen kurssi*

Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus

- *Ayk01 yhteiskunnan perusrakenteet ja arjen taidot*
- *Ayk02 historia, maatuntemus ja yhteiskunnan toiminta*
- *Ayk03 kulttuuri-identiteetti ja vuorovaikutus*
- *Ayk04 Suomen historia*
- *Ayk05 maailman uskonnot*
- *Ayk06 yhteiskuntatietouden perusteet, A valinnainen*
- *Ayk07 paikallisen kulttuurin ja historian tuntemus 1, A valinnainen kurssi*
- *Ayk08 paikallisen kulttuurin ja historian tuntemus 2, A valinnainen kurssi*
- *Ayk09 kulttuuripaja, A valinnainen kurssi*
- *Ayk10 musiikkipaja, A valinnainen kurssi*

Ympäristö- ja luonnontieto

- *Ayl01 ihminen ja monimuotoinen maailma*
- *Ayl02 luonnon rakenteet*
- *Ayl03 avaruus, A valinnainen kurssi*
- *Ayl04 maantiedon ja biologian perusteet, A valinnainen kurssi*
- *Ayl05 luontopaja, A valinnainen kurssi*

Opinto- ohjaus ja työelämätaidot

- *Aot01 ura- ja elämänsuunnittelutaidot*
- *Aot02 työelämään tutustuminen*
- *Aot03 opinto- ohjaus ja työelämätaidot, A valinnainen kurssi*
- *Aot04 työelämään tutustuminen, työpaja, A valinnainen kurssi*

Tietotekniikka

- *Alt01 tietokoneen käytön perustaidot, A valinnainen kurssi*

9. Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opetus

Paikallinen opetussuunnitelma täydentää valtakunnallisia aikuisten perusopetuksen perusteita ja tämä teksti täydentää lukua 9 paikallisesta näkökulmasta.

Aikuisten perusopetuksen oppimäärä on vähintään 46 päättövaiheen kurssia. Rangaistuslaitoksessa järjestettävässä opetuksessa aikuisten perusopetuksen oppimäärä sisältää kuitenkin vähintään 30 päättövaiheen kurssia,⁴ mutta opetuksen järjestäjän harkintaan jää, mikä vähimmäislaajuus on opiskelijan edun mukaista. Päättövaiheen pakollisten kurssien määrän tulee olla 39 ja valinnaisten vähintään 10. Opiskelija valitsee vähintään 46 kurssia, mikäli hän suorittaa päättövaiheen.

Lukutaitovaiheen sekä alku- ja päättövaiheen kattava oppimäärä on laajuudeltaan yhteensä enintään nelivuotinen. Päätoimisesti opiskellen opinnot tulee suorittaa kuitenkin enintään viidessä vuodessa. Aikuisten perusopetuksessa kurssin kesto on 28 tuntia.⁵ Opetusta voidaan järjestää osittain tai kokonaan etäopetuksena. Lähiopetuksessa opetukseen tulee tuntia kohden käyttää vähintään 40 minuuttia.⁶

Opiskelijalla on oikeus sisällyttää henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa osia muiden opetuksen ja/tai koulutuksen järjestäjien koulutustarjonnasta opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Opiskelijan henkilökohtainen opintopolku rakennetaan joustavasti ja yksilöllisesti ottaen huomioon aikaisempi koulutus ja mahdollisesti opintoja korvaava työkokemus. Opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suoritettut opinnot tai muutoin hankittu osaaminen tulee tunnistaa ja tunnustaa. Opiskelijan lähtötaso on määriteltävä ja opetuksen järjestäjän ja opiskelijan on yhdessä laadittava opiskelijalle henkilökohtainen opintosuunnitelma valtakunnallisen opetussuunnitelman luvun 5.2 mukaisesti.

⁵ Perusopetusasetus 8 § 1 mom., muutettu valtioneuvoston asetuksella 136/2017

⁶ Perusopetusasetus 8 § 2 mom.

Päätövaiheen kurssitarjonta

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

- *Ps201 opiskelutaitojen vahvistaminen*
- *Ps202 luonnontieteen tekstit tutummiksi*
- *Ps203 yhteiskunnallisten aineiden tekstit tutummiksi*
- *Ps204 median tekstejä ja kuvia*
- *Ps205 tiedonhankintataitojen syventäminen*
- *Ps206 uutistekstit*
- *Ps207 mielipiteen ilmaiseminen ja perusteleva*
- *Ps208 kaunokirjalliset tekstit tutuksi*
- *Ps209 kulttuurinen moninaisuus- monialainen kulttuuri*
- *Ps210 ajankohtaiset ilmiöt Suomessa ja maailmalla*
- *Ps211 suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, P valinnainen kurssi*
- *Ps212 kieliopin ja rakenteiden kertaus 1, P valinnainen kurssi*
- *Ps213 kieliopin ja rakenteiden kertaus 2, P valinnainen kurssi*

Ruotsin kielen B1- oppimäärä

- *Prub01 kielitaidon alkeet: lähtökohtia ruotsin opiskelulle*
- *Prub02 kielitaidon alkeet: perusviestintää arkipäivän sosiaalisissa tilanteissa*
- *Prub03 kielitaidon alkeet: vuorovaikutus asiointitilanteissa*

Englanti, A- oppimäärä

- *Pena01 kehittyvä kielitaito: työelämässä toimiminen ja muita muod*
- *Pena02 kehittyvä kielitaito: palvelu- ja viranomaistilanteet ja osallistuminen*
- *Pena03 kehittyvä kielitaito: kertomuksia minusta ja ympäristöstäni*
- *Pena04 kehittyvä kielitaito: ajankohtaiset ilmiöt*
- *Pena05 kulttuurikohtaamisia*
- *Pena06 globaalienglanti*
- *Pena07 liikkuvuus ja kansainvälisyys*
- *Pena08 avaimet elinikäiseen kieltenopiskeluun*
- *Pena09 englanti 1, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*
- *Pena10 englanti 2, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*
- *Pena11 englanti 3, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*
- *Pena12 englanti 4, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*
- *Pena13 englanti 5, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*
- *Pena14 englanti 6, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*
- *Pena15 englanti 7, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*
- *Pena16 englanti 8, A- oppimäärä, P valinnainen kurssi*

Matematiikka

- *Pma01 luvut ja laskutoimitukset I*
- *Pma02 luvut ja laskutoimitukset II*
- *Pma03 lausekkeet*
- *Pma04 yhtälöt*
- *Pma05 geometria*
- *Pma06 prosentit*
- *Pma07 funktiot ja tilastot*
- *Pma08 geometria ja trigonometria*
- *Pma09 matematiikka, P valinnainen kurssi*
- *Pma10 matematiikka kertauskurssi, P valinnainen kurssi*
- *Pma11 matematiikka täydentävä kurssi 1, P valinnainen kurssi*
- *Pma12 matematiikka täydentävä kurssi 2, P valinnainen kurssi*

Uskonto/Elämäkatsomustieto

- *Pu01 uskonnot maailmassa*
- *Pu02 uskonto/elämäkatsomustieto, P valinnainen kurssi*
- *Pet01 katsomukset ja ihmisoikeus*

Historia

- *Phi01 suomen historian käännekohtat*
- *Phi02 historia, P valinnainen kurssi*

Yhteiskuntaoppi

- *Pyh01 yhteiskuntajärjestelmä sekä julkiset palvelut*
- *Pyh02 työelämän tuntemus ja oma talous*
- *Pyh03 yhteiskuntaoppi, P valinnainen kurssi*

Fysiikka

- *Pfy01 fysiikka omassa elämässä ja elinympäristössä*
- *Pfy02 fysiikka, P valinnainen kurssi*

Kemia

- *Pke01 kemia omassa elämässä ja elinympäristössä*
- *Pke02 kemia, P valinnainen kurssi*

Biologia

- *Pbi01 mitä elämä on?*
- *Pbi02 biologia, P valinnainen kurssi*

Maantieto

- *Pge01 muuttuva maapallo ja kestävä tulevaisuus*
- *Pge02 maantieto, P valinnainen kurssi*

Terveystieto

- *Pte01 terve elämä*
- *Pte02 terveystieto, P valinnainen kurssi*

Opinto- ohjaus ja työelämätaidot

- *Pot01 jatko- opinnot ja ammatinvalinta*
- *Pot02 työelämäosaaminen*
- *Pot03 opinto- ohjaus ja työelämätaidot, P valinnainen kurssi*
- *Pot04 työelämäosaaminen*
- *Pot05 työelämään tutustuminen*

Tietotekniikka

- *Plt01 tietokoneen käytön perustaidot, A valinnainen kurssi*

Kotitalous

- *Pkt1 kotitalous, P valinnainen kurssi*

Käsityö

- *Pks1 käsityö 1, P valinnainen kurssi*
- *Pks2 käsityö 2, P valinnainen kurssi*

Kuvataide

- *Pku1 kuvataide, P valinnainen kurssi*

Musiikki

- *Pmu1 musiikki, P valinnainen kurssi*

Liikunta

- *Pku1 liikunta, P valinnainen kurssi*

10. Liitteet 1-3

Liitteet 1-3 sisältyvät Turun kaupungin aikuisten perusopetuksenpaikalliseen opetussuunnitelmaan valtakunnaisen opetussuunnitelman mukaisesti.